

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

NR. 36

SO. BOSTON, MASS., 1969 LIETUVIŲ SVIETIMO IR ŠEIMOS METŲ RUGSĖJO - SEPTEMBER 3

65 - TIEJI METAI

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atakiro numerio kaina 12 centų

KELEIVIS

Prenumeratoras - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$5.00
pusiui metų - 6 months .. \$2.50

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 3, 1966

Adresas:

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

Būsimoji taika Vietname dar nepribers „taikos dolerių“

Prezidentas Nixonas gubernatorių suvažiavime dar nepažadėjo stebuklingos gerovės po taikos Vietname. Jis siūlė atkirkim valstijoms prisiminti didesnę atsakomybę, o draugiškom užsienio valstybėms — tik paramą jų pačių organizuojamam saugumui, sustiprinti.

Karas Vietname yra laikomas viena didžiųjų infliacijos ir kitų ekonominių negerovių priežasčių, tad tikimasi, kad taika turėtų išlaisvinti bilionus dolerių JAV vidaus problemoms spręsti. O tų laisvų dolerių jau seniai laukia mažieji pensininkai, vadinamieji "skurdžiai", švietimas, miestų moderninimo komitetai ir visokie kiti geresnės ateities planuotojai. Tų būsimo pinigų pažado laukė ir šiomis dienomis i Colorado Springs, Cal., suvažiavę gubernatoriai, kol į juos praneško prez. Nixonas.

Ir štai prezidentas po raminančios įžangos pareiškė, kad "svajonės apie neribotus bilionus dolerių Vietnamo karui pasibaigus yra tik svajonės".

Mes neturime puoselėti iliuzijų, kad taika automatiškai išspręsi mūsų nacionalines problemas.

Nors papildomų pinigų ir bus, bet jų pareikalavimas naujoms programoms jau dabar esąs milžiniškas. Jų reikės ne tiek atkirkim valstijų ekonominei paramai, kiek visų piliečių gerovei, žvelgiant į tai plačiu mastu.

Paskiros valstijos ir jų vietinė administracija turi prisiminti didesnę atsakomybę ir rodyti didesnę iniciatyvą, o ne tik laukti federalinės valdžios pagalbos.

Nors ši prezidento kalba svarbiausia buvo skirta tik vidaus klausimams nušviesti, bet jis trumpai palietė ir JAV būsimo užsienio politikos kryptį. Pagal jo strategiją, JAV turinčios būti pakankamai stiprios pasaulyje taikai išlaikyti, bet neleisti ir savo gėrybėms, kurios reikalingos progresui, tekėti pro šalį. Tai reiškia, Amerika turinti realistinai apriboti savo įsipareigojimus užsieny. Ji turinti padėti laisvoms tautos stiprinti savo saugumą, bet ne skubėti už jas atlikti tai, ką jos galinčios padaryti pačios savo apsaugai.

Žinoma, tai nereiškia, kad JAV atsisako vadovaujančio vaidmens. Gubernatoriai, kurie laukė geresnių pažadų ir savo valstijoms svajojamų dolerių sumų iš federalinės valdžios kišenės, po tokios kalbos nerodė didelio džiaugsmo, nes jiems teks grįžti namo su daugeliu jų pačių rūpesčių, kuriuos nušėdė gubernatorių suvažiavimą.

Grįžo Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas

Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, du mėnesius išbuvęs Europoje, sugrįžo į JAV ir dalyvavo Amerikos Lietuvių Kongrese Detroito.

Europoj būdamas, Vliko pirmininkas lankė Anglijoje, Belgijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje ir Vokietijoje. Ta proga jis pasimatė su Lietuvos Diplomatinės Tarnybos pareigūnais ir eile tų kraštų visuomenininkų ir politikų.

Žuvo boksininkas Rocky Marciano

Praeito sekmadienio naktį netoli Newton, Iowa, sudužus mažam lėktuvui, žuvo buvęs pasaulinis bokso čempionas Rocky Marciano.

Sis sunkaus svorio bokso čempionas nebuvo pralaimėjęs nė vienu rungtynių ir nepraradęs titulo pasitraukęs iš šio sporto, žmonos prašomas, kuri negalėjo pakęsti rungtynių žiaurumo.

Tai buvo vienas iš kultūrinių boksininkų, kuris nutarė verstis kitu užsiėmimu, kumščiom užsidirbęs apie porą milijonų dolerių.

Graikijos karinė valdžia pranešė, kad ji susekusi karaliaus šalininkų rengtą perversmą, kuris buvęs finansuotas užsienio politinių partijų. Dėl to esą suimta 50 asmenų, kurių tarpe yra 35 į pensiją išėję kariškiai.

Pietų Korėjos prezidentas Park Chung Hee yra įsivėlęs į vidaus ginčus, nes jis siekia pakeisti dabartinę konstituciją ir statyti savo kandidatūrą į prezidentus trečiam terminui, o tai dabartinė konstitucija neleidžia.

Sovietų maršalas Nikolai Krylov komunistų partijos laikrastyje "Sovetskaja Russija" išsibėgęs kaltino JAV-bos, kad jos rengiasi atominiais ginklais pulti Sovietų Sąjungą, ir grasino sovietų raketų ir kitų ginklų atkirkim.

Viršuje 14 arabų valstybių konferencija Kaire svarsto, kaip atkerinti Izraeli už musulmonų šventovės padėgimą Jeruzalėje. Apačioje — Izraelio aukščiausiojo teismo teisėjas Yoel Sannanas (vidury) pirmininkauja komisijai, kuri tiria musulmonų šventyklų padėgimą. Toje komisijoje yra ir du arabai: Nazareto majoras Musa Ktelli (dešinė) ir Nazareto apygardos teisėjas El Hawari (antras iš kairės). Sudėgintoji šventykla yra didelės meninės vertės pastatas.

E. Kennedžio byla — Kariškiai nuvertė Libijos karalių

Šį trečiadienį Cape Code prasideda sen. E. Kennedžio byla, kurios tikslas išaiškinti visas aplinkybes, kuriomis paskendo Maria Jo Kopechne, su Kennedžiu automobiliu nuvirtusi nuo tilto į vandenį.

Šia byla yra toks didelis susidomėjimas, kad visos teismo salės vietos užimtos, dalyvauja apie 100 vietos ir užsienio spaudos atstovų ir didžiulė smalsuolių minia gula teismo rūmus.

Jau prieš bylos pradžią vyko dideli ginčai tarp teisėjo James A. Boyle ir Kennedžio bei kitų bylos dalyvių advokatų dėl teismo eigos, be to, dėl paskenduolės lavono skrodimo. Manoma, kad advokatai gali bylą užblokuoti ir perkelti į kitą instanciją, bet visa tai moraliai pakenktų pačiam senatoriui E. Kennedžiui, nes dar ilgesniais laikais liktų visa eilė tamsių klausimų, susijusių su M. Jo Kopechne žuvimu.

Brazilijos valdžią perėmė generolai

Brazilijos prezidentui Arturo Costa E. Silva staiga sunkiai susirgus širdies negalavimais, krašto valdžią perėmė trys aukšti generolinio štabo kariškiai.

Pagal konstituciją ta valdžia turėjo tekti viceprezidentui, bet jį šie generolai aplenkė. Kaip toliau tie įvykiai vystysis, dar nežinia, nesitikima, kad ta valdžia vėl greitai grįžt; į civilines rankas.

Suvaržys dovanų siuntimą

Iš patikimų šaltinių patirta, kad nuo spalio 1 d. bus pakeltas muitas dovanoms, siunčiamoms į Sovietų Sąjungą, o taip pat sumažintas kaikiurių dalykų leidžiamas siųsti kiekis.

Manoma, kad šis aliejaus šaltiniais turtingo arabų krašto naujasis režimas busias antiamerikietiško nuotaiku ir labiau linkęs į glaudesnius ryšius su Nasserio vadovaujamu Egiptu.

Amerika Libijoje turi gana svarbią karinę bazę.

Į Manchesterį, N.H., buvo parvežti 5 Vietnamo kare žuvę kariai. Jie čia buvo laubai iškilmingai ir su aišomis sutikti artimųjų ir valdžios atstovų. Keturi iš jų buvo palaidoti su karine pagarba, o vienas, jo žmonai reikalaujant, — civiliniais drabužiais, be vėliavos uždangos ant karsto ir grojant karo priešininkų būrelių gitaromis.

Arabų vadų pasitarime Egipto sostinėje Kaire norima sudaryti visų arabų valstybių jungtinis karinis štabas kovai su Izraeliu.

Praeitą sekmadienį visa Suezio kanalo linija vyko susidūrimai tarp žydų ir arabų karinių pajėgų, nors žuvusiųjų skaičius neminimas.

Prasidėjus mokslo metams, pranašaujama, kad kils vėl naujų studentų riaušių.

Suvaržys dovanų siuntimą

Iš patikimų šaltinių patirta, kad nuo spalio 1 d. bus pakeltas muitas dovanoms, siunčiamoms į Sovietų Sąjungą, o taip pat sumažintas kaikiurių dalykų leidžiamas siųsti kiekis.

Naujasis Indijos prezidentas V. V. Giri, 75 m. amž., kuris neseniai pradėjo eiti pareigas.

Buvęs prez. Johno Kennedžio patarėjas Theodore C. Sorensonas rimtai galvoja kandidatuo- ti į JAV senatą iš New Yorko valstijos.

Septintasis Amerikos Lietuvių kongresas buvo sėkmingas

Dalyvavo 253 atstovai. Gavo daug sveikintimų. Priėmė 7 rezolucijas. Buvo gera meninė programa.

Rugpjūčio 30-31 dienomis Detroito buvo Septintasis Amerikos Lietuvių Kongresas, kurį sušaukė Amerikos Lietuvių Taryba. Jame dalyvavo 253 atstovai ir per 100 svečių. Kongresą atidarė K. Veikutis. Jam pakaitomis vadovavo J. Abraitis ir dr. P. Vileišis.

Kongresą sveikino gen. konsulas dr. P. Daužvardis Lietuvos atstovo Washingtono J. Kajecko ir savo vardu, dr. J. K. Valiūnas Vliko, V. Sidikauskas Lietuvos Laisvės Komiteto vardu ir kiti.

Pranešimai ir diskusijos buvo dalykiški, rimti. Priimtos 7 rezolucijos, kurios bus paskelbtos vėliau. Čia pažymėtina, kad kongresas nutarė visas Vasario 16 praga sudėtas aukas skirti Amerikos Lietuvių Tarybai. Kongreso programa sukurta per \$1,000.

Kongreso atstovams ir svečiams pagerbti bankote dalyvavo apie 300 asmenų. Jo graži meninė programa atliko dainininkės Daiva Mongirdaitė ir Aldona Stempuženė, kurioms akomponavo komp. Darius Lapinskas.

Tiek apie kongresą telefonu pranešė mūsų korespondentas, pažadėdamas apie jį vėliau parašyti plačiau.

Komunistų teroras Vietname

Negalėdami laimėti jokios žymesnės pergalės atvirame fronte, Vietnamo komunistai vykdo žiauriausius teroro veiksmus, nukreiptus prieš civilinius gyventojus, norėdami juos įbauginti. Jie jau yra taip išžudę tūkstančius vyrų, moterų ir vaikų. Praeitą savaitgalį 260 mylių nuo Saigono kaimelio gyventojų susirinkimam komunistinis teroristas įmetė bombą, nuo kurios 24 civiliai žuvo ir 81 sužeistas.

Praeitą savaitgalį žuvo 580 žmonių

Praeitą Darbo Dienos savaitgalį, esant geram orui, milijonai automobilių užkimo JAV kelius, ir įvairiuose susidūrimuose žuvo 580 asmenų. Bet tai dar negalutiniai daviniai, ir šis skaičius gali padidėti. Sužeistųjų skaičiaus spauda jau ne minimi, o jų yra kelis kartus daugiau.

Lėktuvų/puola oro piratai

Pastaruoju laiku vis dažniau įvairūs oro piratai priverčia keleivinius lėktuvus skristi kitur, negu numatyta, tuo sutarydami ne tik didelį pavojų keleiviams ir įgulai, bet sukeldami ir aštrių politinių problemų.

Jau žinome, kiek daug JAV lėktuvų, grąsindami ginklų pilotams, jie nuvarė į Kubą. Dar atmenamas ir Tahombės pagrobimas, nukreipus lėktuvą į Alžiriją. Praeitą savaitgalį įsimašė tarp keleivių du arabų teroristai didžiulį JAV Trans World Airlines lėktuvą su 111 žmonių prievarta nutūpė Damasko aerodrome Sirijoje ir susprogdavo lėktuvą. Be to, čia dar buvo suimti 6 Izraelio piliečiai, tuo lėktuvu skridę. Dėl to dar labiau padidėjo įtampimas tarp Izraelio ir Sirijos, nors 4 moterys vėliau ir buvo paleistos.

Dėl tokio nesuvaldomo oro piratų siautėjimo tarp tautinė lakūnų organizacija kreipėsi į JT gen. sekretorių U Thant, reikalaujanti šiai blogybei užkirsti kelią tarp tautine sutartim, pagl kurių tokie užpuolikai turėtų būti išduodami.

Vido K. Aras, 20 m. jaunuolis, mėgino pavogti iš Harvardo universiteto bibliotekos labai reikalingą Gutenbergio bibliją, kurios kaina yra didesnė nei milijonas dolerių. Vaga mėgino pro laisvę vėlyvą nusileisti žemėn, bet virvė nutrūko, ir jis, vos gyvas, išlūgo, pateko į policijos rankas.

Visu veidu į Lietuvą

VOKIETIJOS LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ
DRAUGIJOS SUVAŽIAVIMO IR SEMINARO PROGA
(Tęsinys)

Opozicijon išėjus

Vienas iš veikliausių, veržliausių ir (pačia gerąja to žodžio prasme) neramiausių ne tik VLSDD veikėjų, bet, turbūt, ir apibraičiai Vokietijos lietuvių bene bus jaunosios kartos atstovas Artūras Hermanas. Buvęs Vasario 16 gimnazijos mokinys, dabar Muenchene studijuojantis A. Hermanas VLSDD seminare kalbėjo apie "Socialdemokratų ir Lietuvių Bendruomenę".

Pasak A. Hermano, Socialdemokratų draugija esanti neatskiriama surišta su Bendruomene, nes draugija tiesiogiai iš tos Bendruomenės išaugusi. Referento žodžiais: "Kai konservatyvumą linkusieji stiprina savo pozicijas, liberalų ir socialdemokratų kur ne kur užsilikę šulai vis daugiau izoliavosi nuo platesnės veiklos. Taip metų metais Bendruomenės gyvenimą lėmė frontininkai ir jų pasekėjai. Jų darbas nebuvo lengvas, nes ji teko vieniems nešti, bet ilgai, nesant kritikos ir opozicijos, ir pas juos pasirodė senstančios, netolerantiškos ir išdidžios partijos reiškiniai".

Toliau A. Hermanas nurodo, kad, išaugus naujai kartai, kuri, kaip paprastai, stojo prieš šabloniškumą ir nusistovėjimą, išryškėjo, jog Bendruomenei pirmoje eilėje trūksta opozicijos. Ir, matyt, neatsitiktinai opozicijos vaidmuo ir šiuo atveju atiteko socialdemokratams, nes taip jau įprasta, kad socialistinis sąjūdis visur ten paprastai atsinaujina arba ir naujai įsigali, kur viena politinė arovė būp įsitvirtina, kad siekia sau paglemžti minties, veiklos ir net teisybės monopoliją.

Patyrimo trūkumai

Ilgus metus VLB Krašto valdybą ir kitas Huetttenfeldo įstaigas valdantieji konservatyvieji, A. Hermano nuomone, yra įgavę daug patyrimo ir rutinos, ko kaip tik dabar trūksta socialdemokratams. Reikia būti atsargiems ir visų savo kortų ant stalo nedėti, nes juk praėjusių metų patirtis parodžiusi, kad konservatyvieji kaip tik pasisavino geriauosius opozicijos, taigi ir socialdemokratų, planus ir projektus, kuriuos dabar skelbia savais. "Turime kaupti patyrimą ir dar kartą patyrimą", tvirtino jaunas referentas, ir jis konkrečiai siūlė įdėmiai sekti Huetttenfeldo įstaigų ir vadovybių darbą, stebėjusiais dalyvauti posėdžiuose ir susirinkimuose, savo narius smulkiai informuoti apie einamuosius visuomeninius reikalus, tuos reikalus savo tarpe labai akylai diskutuoti, pagaliau išdirbti ir savo konkrečius planus ir projektus atiečiai.

Iki ateinančių rinkimų į VLB priėmus VLSDD turi sustiprėti ir pajėgti rimtai rungtis prieš konservatyvius. "Tiesiog nesąmonė porą mėnesių prieš rinkimus pradėti žmones įtikinėti, kai jie trejus metus nieko apie mus negirdi", nurodė A. Hermanas. O opozicijoje esant, jokių būdų nereikia blokuoti su dešinišiais, nes toks balastas tegalys daugiau pakenkti, nei padėti. Tokia klaida buvusi padaryta pastaruosiuose rinkimuose, ir pasirodė, kaip puikiai konservatyvieji tai mokėjo propagandiskai išnaudoti savo labui. Tačiau A. Hermanas siūlė ir ateityje palaikyti artimą draugystę su liberalais ir nepriklausomais kandidatais, "nes jų siekimai maždaug atitinka mūsų".

Vieni į postus, kiti merdi

Itin apleistos esančios apylinkės, nes dabar veiklesnieji veržiasi į Huetttenfeldo postus, o apylinkės merdi. Pastaruoju metu santykiai tarp Huetttenfeldo valdybų ir apylinkių kiek pagerėjo socialdemokratų ir kitų nepatenkintųjų sugelto triukšmo dėka, tačiau ir ateityje reikia klibinti Huetttenfeldo duris ir išvirsti tikrais apylinkių interesų gynėjais. A. Hermanas konkrečiai siūlė, kad Huetttenfeldas, atseit, Krašto valdyba, kelis kartus per metus ruošyt seminarus jaunimui, norinčiam aktyviai dirbti apylinkėse, "nes kaip gi kitaip paruošti jaunimą veiklai?".

Šiuo metu apylinkėse esąs didelis veikėjų trūkumas. Tą trūkumą socialdemokratams kaip jau užpildė, bet ir į kitas apylinkes socialdemokratams ir bendraminčiams turėtų aktyviai įsiliesti. O svarbiausia, esą, dirbti, veikti ir įtaigoti eilinius bendruomenės narius ir tuos lietuvius, kurie Bendruomenei priklauso, ir stengtis juos įtraukti į lietuvišką veiklą.

"Atgal į laudį"

Socialdemokratų yra gana gabi organizatorių, mokančių patraukti ir pakalbinti žmones, bet kaip tik jie yra įkinkyti į visokias komisijas ir valdybas ir tuo būdu tapo atitraukti nuo liaudies. Esąs pavojus, kad, įklimpę į tą sąsą ir pernelyg išpuštą valdybų veiklą, ir socialdemokratams galį atitrūkti nuo liaudies ir ją palikti vieną, kaip tai padarė konservatyvieji.

A. Hermanas klausia: "Negi tik prieš rinkimus liaudį prisiminsime ir bandysime ją patraukti skambiais šūkiais?" Ir nurodo: "Čia šuo pakastas, čia ir yra nelaimė, kad, gavę titulus, davėjus esame linkę pamiršti, tarsi anie

Kas kitur rašoma

NEGALIME TYLETI

Lietuviai, svetūr gyvendami, greičiau tirpsta, palyginus su kitomis tautomis, todėl, rodos, reikėtų kaip tik rimtai tuo susirūpinti. Deja, mes patys net spaudoje, užuot persergę ar papeikę, teisiname tokius, kurie lengvai pasitraukia iš lietuvių bendruomenės.

Stai Dirvoj rugpjūčio 20 d. Skirpstas rašo:

"Svetūr mišrios šeimos yra natūralus reiškinys, nieko repadarysi, tam tikras turi nubyrėti, kitose tautose irgi tas pat".

Toks tėviškas teisinimas jaunulius dar labiau paskatina sekti "kitas tautas".

Toliau Skirpstas taip ramina:

"Mes turime nemažą gerų pavyzdžių, kur mišrios vedybos tapo ne tautybei kapas, o didžiai vertingas kultūrinis pelnas Lietuvai".

Skirpstas sumini kelis kitataučius, kurie, vedę lietuvaite, sulietuvėjo ir įsijungė į lietuvių tautinę veiklą.

Aišku, tokiais kitataučiais, įsijungusiais į mūsų mažą tautą, ir ypač tokiomis lietuvaite, kurios nori ir įstengia palenkti kitataučius vyrus ir lietuvių tautos pusę, reikia džiaugtis. Deja, tokių nuostolius yra labai mažas.

Gausiai tautai ir milijonas prarasti nėra baisu, o mums ir keli, pasitraukę iš mūsų bendruomenės, jau didelis nuostolis. Todėl mes negalime ramintis, kad ir kitose tautose tas pat, negalime tuo nesisieloti ir tylėti.

Tylūnų mūsųose per daug. Mat, lengva pavėjui eiti. Kokie bebūtų tėvai, bet savo vaikus bara ir draudžia draugauti su išdvokėliais, užpuldinėtojai, plėšikai, vagiškiai, piktadariai. Jie žino, kad nėra lengva vaikus nuo kitų išskirti, bet nuleidžia rankų ir nesako: "Nieko nepadarysi, visi miesto vaikai tokie".

Reikia stengtis visais būdais, kad vaikai nesudarytų mišrių šeimų. Iš mišrių šeimų tikėtis "kultūrinį pelną" Lietuvai tegalime tiek,

kiek dirbs sėjant laukti rugių derliaus.

Pakruojantis

Į PIRMININKUS RINKTI TIK MOTERIS!

Jauna, bet spaudoje vis dažniau pasireiškianti dr. Elona Vaišnienė Drauge rugpjūčio 22 d. parašė ilgą straipsnį: "Vyrai, moterys ir ko mes norim". Jame ji meta šūkį: "Atėjo laikas rinkti moteris į valdybas, kad būtų judresnė veikla".

Ji rašo, kad

"Turbūt, kaip taisyklė, didžiausią dalį darbo mūsų kolonijose atlieka moterys, bet valdybas sudaro vyrai".

Kodėl taip yra? E. Vaišnienė šitaip aiškina:

"Vyrai sudaro valdybas, nes valdyboj turi būti pagarbos verti žmonės, o moteris mūsų visuomenėj ne toks garbingas asmuo kaip vyrai. Darbo svarba nepriklauso, ar ji atliks moteris ar vyrai".

Ji rašo, kad ir kitur moterys yra antros klasės piliečiai, ir duoda moterų diskriminacijos pavyzdžių. Pagal ją, dėl to kalti ne tik vyrai, nes ir pačios moterys nemato tame neteisingumo. Toks moterų nuvertinimas yra mūsų bendruomenei žalingas.

"Aukštinti moteris reikėtų jas įtraukiant į tokį veikimą, kurį vyrai laiko vertingu".

"Beveik visi darbai yra panašiai nelytiški". Kaikuriuos gali atlikti kiekvienas, kitus tie, kurie tam yra pasiruošę ar turi tam sugebėjimų. Bet pasiruošimą ir sugebėjimus gali turėti lygiai moterys, kaip ir vyrai. O tai reiškia, kad "pirmininku" gali būti ir moteris, kad "sekretore" gali būti vyras".

Todėl dr. E. Vaišnienė siūlo JAV LB centro valdybai paraginti visas apylinkes sekancijas kadencijai į pirmininkus rinkti tik moteris.

"Reikia mus priversti (moteris lygiai kaip vyrus)

žengti tą pirmą žingsnį į moterų įpilietinimą lygiomis teisėmis. Be oficialaus pareidavimo iš centro, jokio "perversmo", pakeliamo moters prestižą, nebus. Pirmininkai vienai kadencijai visur išrinkę moteris į pirmininkus, gal po to jau pajęsim žmones rinkti pareigoms pagal gabumus, ne pagal lytį".

"Tik pagalvokim, kaip toks parėdymas iš centro sugyventų visų kolonijų bruzdėjimą. Kiekviena pirmininkė jaustųsi stebima. O be to, kaip įprasta, norėdama prilygti prieš ją pirminkavusiam vyrui, stengtųsi dvigubai geriau veikti. Garantuotas veiklos padvigubėjimas".

Tiek E. Vaišnienės minčių. Ar jos visos teisingos, spręskite patys, bet paraginti ir moteris lygiai kaip vyrus traukti į visuomeninę veiklą yra sveikintinas.

JAV IR LIETUVOS BYLA JUNGtinėse TAUTOSE

Richard I. Philips, einas Valstybės sekretoriaus padėjėjo pareigas viešiesiems (santykių su visuomene) reikalams, yra parašęs laisvą Pasaulinės Estų Tarybos pirmininkui Alfredui L. Andersonui, kuriame, prezidento Nixono pavedamas, jis atsako į tos tarybos kreipimąsi ir prašymą kelti Baltijos valstybių nepriklausomybės klausimą Jungtinėse Tautose.

Laiskė visų pirma pakartoja visas tezes, apibūdinančios JAV vyriausybės politiką Baltijos valstybių atžvilgiu: apsisprendimo teisės pripažinimas, prievartinės inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nepripažinimas, diplomatinio atstovų ir konsulų pripažinimas, taip pat vyriausybės pareigūnų atitinkamai pareiškimai atitinkamoms progoms įvairiuose viešuosiuose forumuose, įskaitant ir Jungtines Tautas.

Dėl Baltijos valstybių nepriklausomybės bei laisvų rinkimų tuose kraštuose klausimo kėlimo Jungtinėse Tautose, esą, reikia realistiškai įsijūrti, ar tokio klausimo kėlimas susilauktų pakankamai paramos iš JT narių tarpo. Šiuo metu daugumas JT narių nestovį toj pačioj pozicijoj kalbamuoju klausimu, kaip JAV vyriausybė. O reikia, esą, pripažinti, kad tokios iniciatyvos nesėkmė būtų skaudus smūgis Jungtinėms Valstybėms ir rimtai pakenktų vyriausybės užimtąją poziciją pasaulio akyse. Kalbamoji Jungtinių Valstybių iniciatyva, sakoma laiške, būtų ir suvedžiojanti, nes lyg rodytų, tartum dar galima Baltijos tautų reikalą daryti ką nors daugiau, negu daroma... Dėl to esą manoma, kad toks žygis (klausimo kėlimas Jungtinėse Tautose) šiuo metu nepadėtų jokiame naudingame tikslui...

(E)

DEMONSTRACIJA PRIE JUNGtinių TAUTŲ

Šiomet sukako 30 metų nuo klasingojo Molotovo-Ribbentropo pakto, kurio pasėkoje Lietuva, Latvija ir

Estija neteko savo nepriklausomybių ir šiandien dar kenčia po raudonojo tiro no padu.

Ryšium su ta sukaktim, BATUNas, ta pabaltiečių organizacija, kuri daro žygius iškelti Pabaltijo kraštų nepriklausomybės klausimą Jungtinėse Tautose, suaukia protesto demonstraciją — pabaltiečių manifestaciją, kuri įvyks šeštadienį, rugsėjo 20 d. nuo 2 iki 5 val. po pietų prie Jungtinių Tautų būstinės, Dag Hammar-skjold Plaza aikštėje.

Ši demonstracija įvyksta kaip tik naujosios JT sesijos atidarymo metu, kada bus suvažiavusios viso pasaulio kraštų galvos. Bus proga parodyti pasauliui, kad pabaltiečiai dar gyvi ir trokšta savo kraštams laisvės ir nepriklausomybės.

Kiekvieno lietuvių pareiga — nepamiršti tos dienos ir kuo gausiausiai dalyvauti šioje protesto demonstracijoje — manifestacijoje.

Visos lietuvių organizacijos yra kviečiamos dalyvauti su vėliavom ir plakatais.

Smulkesnių informacijų kreipkitės į United Baltic Appel, 2789 Schurz Avenue, Bronx, N.Y. 10465, telef. (212) 828-2237.

SUIMTAS LATVIJOS SOCIALDEMOKRATAS

Liepos 9 d. Rygoje buvo suimtas buv. Latvijos socialdemokratų partijos lyderis Fricis Menders, kuriam dabar yra 84 metai. Latvių komunistų dienraščiai "Cina" ir "Sovietskaja Latvija" kaltina F. Mendersą sovietų santvarkos šmeižimu. Liepos 25 d. apie suėmimą pranešė ir Maskvos "Pravda". Iš to galima spėti, kad F. Mendersui bus iškelta byla už ryšių palaikymą su užsieniu.

Latvijos socialdemokratų lyderį buvo apėmusios Amerikoje gyvenęs latvis Paulis Lazda, kuris rinko medžiagą savo moksliniam darbui apie 1905 metų revoliuciją Latvijoje. Jis yra Wisconsin universiteto lektorius ir Latvijoje lankėsi atostogų metu. Pakeliui į namus jis buvo suimtas Taline, prieš išvykstant iš Sov. Sąjungos. Kartu buvo suimta ir jo žmona, kuri buvo padariusi užrašus iš pasikalbėjimo su F. Mendersu. Vėliau abu buvo paleisti grįžti į Ameriką.

F. Menders, kuriam dabar gresia kalėjimas nuo 3 mėn. iki 5 metų, buvo socialdemokratu nuo jaunų dienų. Jis aktyviai pasireiškė 1905 metų revoliucijoje, už ką buvo ištremtas į Sibirą. 1917 metais jis dalyvavo revoliucijoje savo tėvynėje, bet, kai bolševikai įsiveržė į Latviją, jis kartu su kitais draugais nutraukė santykius su kai-riaisiais socialistais ir įstėgė Socialdemokratų Partiją, kurios tikslas buvo kovoti dėl Latvijos nepriklausomybės. Po II pasaulinio karo F. Mendersas buvo suimtas ir ištremtas į koncentracijos stovyklą Rusijoje, iš kur jis buvo paleistas 1955 metais po garsaus ginčo tarp George Brown ir Chruščiovo Londone.

Šiomis dienomis Socialistų Internacionalas pasiuntė telegramą Sovietų ambasadai Londone, prašydamas F. Mendersą tuoj paleisti.

V.

LIETUVIS RAKETŲ PRADININKAS

Apie tai rašo itališka El-ta-Press rugpjūčio mėn. Pirmo puslapio iliustracijose ir pirmojo žinioj parodytas ir aprašytas Lietuvos bajoro Kazimiero Semenavičiaus mokslinis veikalas "Didysis artilerijos menas". Išleistas Amsterdame 1650 metais lotynų kalba (vėliau išverstas į daugelį kitų kalbų). Ten yra išdėstyti ir raketų veikimo pagrindiniai dėsniai, praktikoje iki šio šimtmečio nepritaikyti tik dėl technologinių trūkumų.

(E)

Ką tik gavome:

Pranešame skaitytojams, kad Keleivio administracijoje galima gauti dar šių nesenai išleistų knygų:

Penktoji Pradalgė, Londono išleistas literatūros metraštis, kuriame rasite idomių prozų ir poezijos kūrinių bei straipsnių. Kaina — minkštasis viršelias \$3.15, kietais — \$3.75.

Milfordo gatvės elegijos, didelį susidomėjimą sukėlus poeto Jono Aisčio straipsnių rinkinys. Kaina minkštasis viršelias \$2.55, kietais viršelias — \$3.75.

Liepsnos ir apmaudo asociai, premijuotas Jurgio Gliados romanas, 304 psl., kaina \$4.00.

Draugas don Camillo, idomūs klebono ir vietinės komunistų partijos sekretoriaus pasikalbėjimai, 216 psl., kaina \$3.

Aukšiniai rageliai, Prano Naujokačio eilėraščiai, 64 psl., kaina \$2.

Ošančios pušys, Halinos Didžiulytės — Mošinskienės 17 trumpų vaizdelių — apybraižų, 176 psl., kaina \$2.50.

Prisikėlimas, romanas, parašė Alė Rūta, 205 psl., kaina kietais viršelias \$3.75, minkštasis \$2.50.

Nužemintųjų generacija, egzilio pasaulėjautos eskizai, parašė Vytautas Kavalia, 77 psl., kaina \$2.

Varpas nr. 8, 206 psl., kaina \$2.50.

Be to, esame gavę nedidelį kiekį teisininko P. Šulo parengto leidinio "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra testamentų pavyzdžių. Jos kaina — \$3.00.

Massachusetts gyventojai prie šių kainų turi dar primokėti 3% (po 9 centus) Sales tax.

JUK NETURITE?

Petronėlės Orintaičės eliuotos apysakos "Teofilė nuo Kražantės". Keleivio administracijoje ją galite gauti už \$2.00.

LIETUVOS ZEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

Benj. Kordaišaitis
(Bus daugiau)

KAS NIEKO NEVĖKIA,
DO NIEKAS NEPRASIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NEAITO BARR,
TAS DUONOS NEPRASIA.

LAWRENCE, MASS.

Bus didelis piknikas

Lietuvių Tautinė Katalikų Parapija ruošia didelę gegužinę (pikniką) rugsėjo 14 dieną, sekmadienį, Lietuvių Tautiniame Parke, North Lowell Road, Methuen, Mass.

Bus skanių valgių, kuriuos pagamins Marija Kurgonierė, Marija Golubickienė ir Marija Petrukevičiūtė. Bus meninė programa, šokiai, kuriems gros "Kauno muzikantai", bus įvairių laimėjimų vaikučiams ir suaugusiems. Ši reikala tvarkys parapijos pirmininkas Leopoldas Pieliašas.

Visi prašomi tą dieną skirti rūšų ruošiamoms iškilmėms.

Kleb. J. Gaspariūnas, A.B. ir Parapijos Komitetas

A. SKIRIUS MOKYS
BELMONTE

Antanas Jonas Skirius, Los Angeles lietuvių kolonijos veiklaus nario ir "Lietuviai Amerikos Vakaruose" laikraščio bei "Lietuvių Dienų" žurnalo leidėjo Antano Skiriaus sūnus, šį pavasarį baigęs Dartmouth kolegiją aukščiausiais pažymiais, nuo rudens Belmont Hill mokykloje (netoli Bostono) dėstys ispanų kalbą ir literatūrą.

DR. V. DAMBRAVA —
KONSULAS

Dr. V. Dambava, ilgą laiką dirbęs Amerikos Balso tarnyboje įvairiose vietose, pakeltas į konsulo rangą ir eikrims į Meksiką vadovauti JAV informacijos tarnybai. Paskutiniu metu jis dirbo Bolivijoje.

MOKYTOJO BARZDA
LAIMEJO

Monson, Mass., valdinės mokyklos mokytojas Davidas Lucia, 26 m. amž., per praeitų metų Kalėdų atostogas užsiaugino barzdą ir po atostogų į mokyklą atėjo barzdotas. Mokyklos administracija pareikalavo, kad Lucia barzdą nusiskustų, bet jis atsisakė tai padaryti. Mokyklos komitetas Lucia sausio 31 d. iš pareigų atleido. Šis iškėlė bylą teisme. Teismas nutarė, kad mokytojas Lucia buvo atleistas neteisėtai, todėl jis turi būti vėl priimtas ir jam komitetas ir mokyklos vedėjas turi sumokėti algos ir padarytų nuostolių \$2,575.

MILIONUS UZDIRBO,
O MIRE SKOLOSE

Birželio 22 d. plačiai žinoma filmų aktorė Judy Garland, per daug išgėrusi migdomųjų vaistų, mirė. Jos penktasis vyras, kuris ją buvo vedęs šiuo metų mėnesį, sako, kad Judy mirė, turėdama milijoną dolerių skolų, nors ji per savo gyvenimą uždirbo milijonus. Prieš tos skolos — nesumokėti mokesčiai.

SKAUTŲ SVEIKINIMAS

Atlanto rajono skautų ir skaučių stovykla "Trakai", įsikūrusi prie gražaus ežerėlio Spencer, Mass., nuširdžiai sveikina lietuvišką visuomenę šio savo gražaus sulėkimo proga ir dėkoja savo brangiems tėveliams ir visiems mūsų draugams, kurių pastangų ir aukų dėka mes turime progos pasidžiaugti gražiąja gamta, pabendrauti su savo vienamežiais ir pasiruošti ateičiai geriau ir sėkmingiau tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui.

Budėkime!

V. a. Petras Molis,

"Trakų" stov. viršininkas

pa. Danutė Marcinkevičiūtė, stovyklos sekretorė

AUSTRALIJA

Aiškinasi federacijos reikalą

Australijoje yra susidariusi tam tikra taryba, kuri bando paruošti sąlygas sukurti rytinės bei vidurinės Europos valstybių federacijai. Kaip ir Europoje bei Amerikoje besireiškiančio europinių "federalistų" sąjūdžio, taip ir tos tarybos pradininkai yra lenkai. Svajojamoji federacija turėtų apimti Estiją, Latviją, Lietuvą, Gudiją, Ukrainą, Rumuniją, Bulgariją, Vengriją, Čekoslovakiją, Jugoslaviją bei Albaniją. Geografinis (ir politinis?) federacijos branduolys būtų Lenkija. Tarybos pradininkai pabrėžia, kad šios idėjos įgyvendinimas turi būti pradėtas nuo pastangų pašalinti tradicines neapykantas ir praetis klaidas.

Australijos Lietuvių Bendruomenė kalbamoje taryboje dalyvauja visai apčiuopiamai: bendruomenės krašto valdyba yra delegavusi į tą tarybą tris lietuvių atstovus. Dalyvauja ir Australijoje gyvenančių latvių, estų, čekų, rumunų atstovai. Tarybos pirmininkas yra J. Dunin-Karwicki, lenkas.

Pakeliui į Europą, jis buvo sustojęs ir New Yorke, kur liepos 29 d. matėsi su čionykščiais baltiečių atstovais. Pasimatyme dalyvavo Vilko vicepirmininkai J. Audėnas ir B. Nemickas ir LLK pirmininkas V. Sidzikauskas. (Iš latvių komiteto dalyvavo Ramanis, estų — Vahteris). Pasikalbėjimas buvo grynai informacinio pobūdžio, be nutarimų ar susitarimų.

(E)

L. Kultūros kongresas

Kitų metų kovo mėnesį šaukiamas Pirmasis Australijos Lietuvių Kultūros Kongresas.

Mirė K. Kavaliauskas

Rugpjūčio 8 d. nuo širdies priepuolio mirė muz. K. Kavaliauskas, vienas ryškiausių Australijos lietuvių kultūrininkų, aktyviai dirbęs įvairiausiose kultūrinio gyvenimo srityse.

SOKIŲ ŠVENTĖ VĖL BUS

CHICAGOJE

Ketvirtoji tautinių šokių šventė vėl bus Chicagoje 1972 metais. Tais pat metais Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba šauks ir Antį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą.

Klaidinga
pažiūra

Amerikos dietikų draugija, kurioje dalyvauja apie 14,000 biochemikų ir maitinimosi žinovų, paskelbė atsakymus į daugelį visiems įdomių klausimų. Pasirodo, kad mūsų dešimtmečiais susidariusi pažiūra į daugybę maisto gaminių ir jų vartojimą yra klaidinga.

Kas iš mūsų nesisaugoja per daug vartoti acto, bijodamas sunaikinti kraujuje raudonuosius rutulius? Arba cukrų keičia medumi, būdamas tikras, kad tuo būdu apsisaugos nuo diabeto? O pasirodo, kad tai klaidinga pažiūra.

Laikoma, kad prieš darbą, kuris reikalauja didesnės smegenų įtampos (pavyzdžiui, egzaminus), reikia gėrėti kavą, geriausiai žuvis. Bet ir tai klaidinga pažiūra.

Joks maistas negali padidinti "protinio produktingumo". Žuvinė esantis fosforas ir jo junginiai vaidina svarbų vaidmenį smegenų nervinių veikloje, bet šios medžiagos yra ir mėsoje, ir kiaušiniuose, ir piene.

Daug kas įsitikinęs, kad nevirti kiaušiniai yra maistingesni už virtus. Bet taip nėra. Kiaušinių virimas nepaveikia jų maistingumo, kuris nepriklauso nuo virimo: jis veikia tik jų virškinimą.

Nėra pavojinga palikti konservus atviroj dėžutėj. Jiems nieko blogo neatstiks, jeigu jie bus pridengti ir padėti šaldytuve.

Be pagrindo pažiūra, kad konservuotose daržovėse yra mažiau maistingų dalių, negu šviežiose. Konservuotų daržovių maistingumas išimtinai pareina nuo jų kokybės.

Taip pat be pagrindo pažiūra, kad pienas "nesugyvena" su žuvimi, pomidorais, špinatais, vyšniomis, apelsinais ir agurkais. Tyrimai ir gydytojų stebėjimai įrodė, kad natūralių maisto produktų kombinacijos negalėtų organizmui pakenkti.

Klysta tie, kurie mano, kad aštrūs prieskoniai žalingi žmogaus organizmui. Aišku, jų negalima piktnaudžioti, kaip negalima piktnaudžioti ir betkurio kito maisto.

Kaip mirusieji
gali paremti
gyvuosius

Sakysite, kokį čia keistą klausimą mes keliamo? Pažikime nors mirusius ramybėje ir jų neišnaudokime, nes juos ir šiaip pakankamai šiame pasauly skriaudėme!

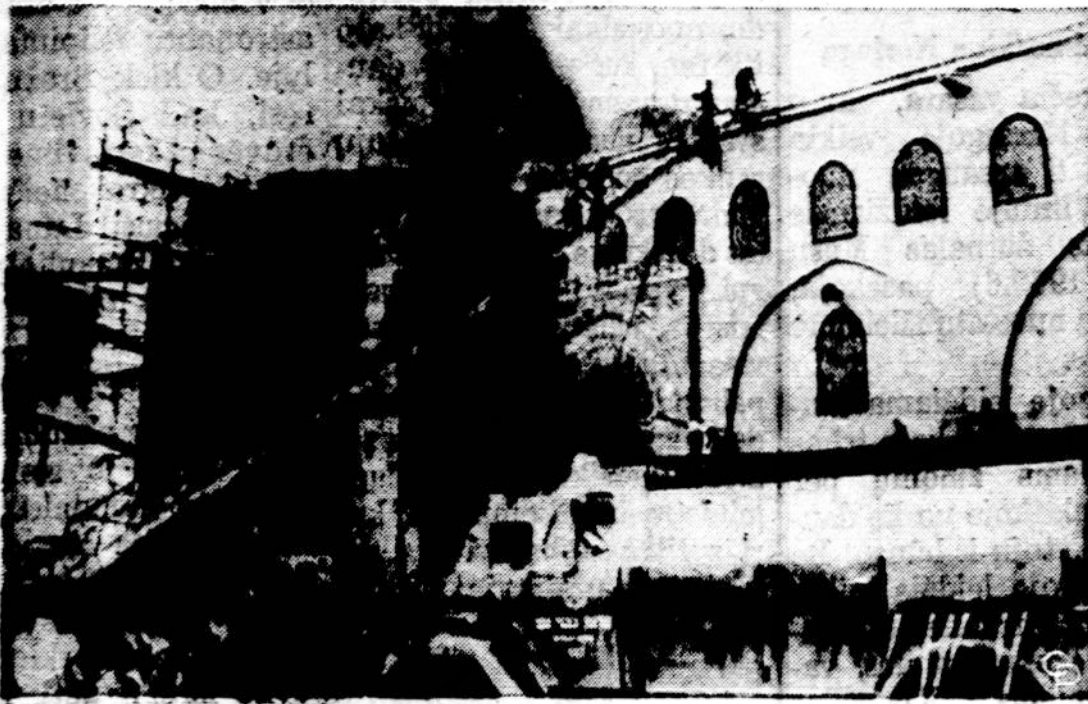
Bet mes čia turime galvoj ne jų išnaudojimą, o jų atminimo įamžinimą.

Iki šiol, reikėdami velionui paskutinę pagarbą, pagal seną įsigyvenusį paprotį, mes jo karstą papuošdavom gėlėmis. Kuo tu gėlių daugiau, tuo jos gražesnės, tuo ir mūsų pagalba mirusiam artimajam rodėsi didesnė. Taip buvo visoje Amerikoje. Bet pastaruoju metu ir šioje srityje įsitvirtina naujas paprotys, kuris turėtų būti daug geresnis.

Gėlės yra skirtos tik laidojimo metui, tik trumpam. Jos nuvytsta, graboriai ar duobkasiai vėliau jas nepagarbiai išmeta, ir baigta. O yra būdų mirusiojo vardą daug ilgiau ir daug pastoviau mūsų tarpe palikti.

Šiandien artimieji vietoj gėlių vis dažniau skiria savo auką naudingesniai reikaliai. Vieni atitinkamą sumą pasiūcia ligoninėi, kurioje miręs artimasis gulėjo. Už tą sumą gali būti ten nupirktas lova, naujas medicinos instrumentas, išsudarjusio didesnio fondo — dirbtina širdis ir kt. Tie pinigai gali būti skiriami ir vienos ar kitos ligos tyrinėjimams. Iš tokių aukų Amerikos vėžio tyrimo fondui tarp 1962 ir 1968 metų susikrovė nuo 2.8 mil. dol. iki 5.5 mil. dol. o širdies ligų tyrimų fondas padidėjo nuo 1.4 mil. dol. iki 4.3 mil. dol. šių aukų sumos. Mirusiesiems prisiminti yra skiriamos aukos našlaičių vaikų globojimo centrams, neturtingiems studentams, karo invalidams ir kt. New York'e yra parkas, kur mirusiojo atminimui galima pasodinti medelį, kuris lyg mirusiojo gyvas palaikas vėl auga ir gyvena tarp mūsų. Visa tai yra geriau negu gėlės.

Mūsų tautiečius taip pat palengva įsigali šis naujas paprotys. Pirmiausia čia tenka pavyzdžiui parodyti

Garnioji musulmonų šventė Jeruzalėje, kurioje, sako, padegęs australietis, bet arabai dėl to kaltinami žydus. Ji pastatyta, kaip tikima, greta tos vietos, kur Mahometas nužengęs į dangų. Čia pat yra ir žydų šventoji vieta — Raudų siena, senosios Jeruzalės liekana.

Australietis Michaelis Rohenas kaltinamas padegęs Jeruzalėje vieno žydų musulmonų šventovę. Arabai yra kaltinami, kad tai žydų darbas ir tik kaltę vertinama tam australietin.

tuos, kurie vietoj gėlių savo aukas skiria Lietuvių Fondui, jame savo artimajį ar bičiulį įamžindami. Iš tų aukų iki šiol jau susidarė nemaža suma mūsų kultūriniam reikalams, lietuviškosios dyvosios gyvybei. Šio fondo rėmėjų sąrašas mirusiųjų geras vardas išliks mūsų kultūros istorijoje ilgiau, negu jų antkapų akmenys. Mirusiųjų menininkų ar mokslininkų atminimui kartais išleidžiami jų likusieji kūriniai ar tu kūrėjų monografijos. Tai irgi žymiai geriau, negu gėlės.

Be to, žinoma, dėl tokių naujų papročių mirusiesiems pagerbti sukurti ir gėlininkai, nes tai kenkia jų bižnui. Amerikos gėlininkų per metus sudėjo net 2 milijonus dolerių "kovai už savo senas pozicijas prieš mirusiųjų karstą". Jie ypač piktnasi spaudos skelbimu, kad galima ar prašoma autoti vienam ar kitam tikslui "vietoj gėlių". Kovodami prieš tą posakį, jie aplankė visą spaudą, bandydami jai net primokėti už tokio pasiūlymo nutylėjimą. Ir 75 procentai leidėjų sutiko nutylėti tą sakinio dalį "vietoj gėlių".

Be to, pirmoji eilė turime prisiminti mirusįjį, jo nuopelnus ir vardo įamžinimą, o ne gėlininkų bižnį.

KAS LIKO IS DOLERIO?

Visi jaučiame, kad nuėjus ko nors pirkti, šiandien už dolerį jau daug mažiau galima nupirkti, negu anksčiau. Žinovai išskaičiavo, kad šiandien reikia mokėti \$1 už tai, ką prieš 30 metų buvo galima nupirkti už 38 (tiksliau 37.9) centus. Tačiau, per tą laiką doleris neteko dviejų trečdalių (62.2%) savo perkamosios galios.

Idomu žinoti

Brazilė Karnaubo, kuriai dabar 42 metai, ištekejo turėdama 14 metų. Nesenai ji pagimdė trisdešimt antrą berniuką. Iš 32 vaikų išgyveno 25. Jos šeimoje jau 30 vaikų.

Turkų sultonas Mustafa III (1717-1774) turėjo 582 sūnus ir nė vienos dukters.

Japonijos sostinei gresia toks pat pavojus, kaip ir Venecijai — nuskepti. Jau dabar 27 kvadratiniai kilometrai šio miesto yra žemiau jūros lygio.

Aktyviausi Anglijos knygų skaitytojai yra kaliniai. Bibliotekininkų apskaičiavimais, kiekvienas kalins per metus vidutiniškai perskaito 250 knygų.

Anduose (Pietų Amerikoje) gyvena paukštis, giminingas čiurliui. Jis snapu skaldo akmenis. Uolose jis iškerta skylę lizdui. Snapu jis negalėtų prakirsti akmenų, jei neišskirtų seilių, tirpdančių akmenį.

Amerikiečių komisija kovai su nusikaltimais paskaičiavo: jeigu jaunimo nusiikalstamumas augtų taip sparčiai, kaip iki šiol, tai per 20 metų mažiausiai 60% jaunuolių, gyvenančių miestuose, bus suimti.

ROMANAI

Jurgis Gliuda, **LIEPSNOS IR APMAUDO AŠOČIAI**, premijuotas romanas, 304 pusl., kaina \$4.00.

Alė Rūta, **VIENTISI PASAULIAI**, romanas, 265 psl. kaina \$3.50.

D. Nendrė, **AIDAS TARP DANGORAIZIŲ**, romanas, 365 psl., kaina \$5.

Vytautas Volertas, **SA-MOKSLAS**, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.50.

Aloyzas Baronas, **PAVASARIO LIETUS**, 261 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Alė Rūta, **ZEMĖS SAUKSMAS**, 305 psl., kaina \$4.00.

Vincas Kamonas, **MIL-OTAS RYTAS**, 166 pusl., kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Jeronimas Ignatovas, **LO-ZIAI**, 301 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, **NE-MUNO SŪNOS**, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, **NE-MUNO SŪNOS**, II tomas, 128 psl., kaina \$4.00.

Selly Salminen, **KATRYNA**, romanas, laimėjęs Švedijos literatūros premiją, 291 psl., kaina \$5.00.

Petr. Tarulis, **VILNIAUS ROBAS**, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75.

Jurgis Gliuda, **DELFINO ZENKLE**, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$2.50.

Albinas Baranauškas, **KARKLUPENUOSE**, premijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Alėnėnas, **UPE Į RYTUS, UPE Į SIAURĘ**, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina \$3.00.

Alė Rūta, **KELIAS Į KAIRĘ**, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, **GYVENIMAS YRA DAILUS**, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Volertas, **UPE TEKA VINGIAIS**, romanas 132 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliauskas, **KALVŲ GIESMĖ**, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Kazys Plačėnis, **PULKIM ANT KELIŲ...**, romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, II laida, 160 psl., kaina \$2.00.

Jurgis Gliuda, **SIKSNOPARNIŲ SOSTAS**, premijuotas romanas iš politinių migrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Jozas Kralikauskas, **TIT-NAGO UGNIS**, premijuotas romanas, 205 pusl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas, **LIEPAI IR BEDUGNĖS**, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantus, **TARPIŲ GYVENIMŲ**, 462 pusl., kaina \$4.50.

Jozas Svaistas, **210BRIAI PLAUKIA**, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas, **VIENTIS MEDŽIAI**, 117 psl., kaina \$1.50.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Vargas dėl šiukšlių

Svetimi naikina Neringą

"Sukūrėme garsias visame pasaulyje savo tikslumu stakles, naujus gyvenamuosius rajonus, puikius kavinių interjerus, o šiukšles vis dar slepiame po šluota, — rašo netituluoti žinovai (Alfonas Juška ir Vytautas Pajaujis) Vilniuje leidžiamame Mokslo ir Technikos žurnalo birželio laidoje.

Kalba jie apie Vilniaus miesto šiukšles. Kasdien iš miesto eja išgabenama po 2000 kubinių metrų šiukšlių. Per metus susidaro nemažas kalnas. Mieste, esą, švara lyg ir nebūtų galima skustis, jeigu ne vienas "bet". O "bet" yra tas, kad šiukšles, sako, "surenkame ir verčiame čia pat už miesto slenksčio. Ten jos pūva, skleidamos smarvį, dega, dūmuose skandindamos aplinkinių gyventojų trobas". Specialios autotransporto kontoros direktoriaus pavaduotojas Čiudakovas sakosi žinąs įvairių būdų šiukšlėms naikinti: kompostavimą (kaip Leningrade), deginimą ir kt. Bet, sako, "kol kas mūsų šalyje (atseit, Rusijoje, E.) labiausiai paplitęs pats paprasčiausias būdas — išvežimas į užmiestį". Visos "naujos", kokias Čiudakovas Vilniui žada, tai, kad dabartiniai šiukšlynai ties Naująja Vilnia ir prie Ukmergės plento būsią uždaryti, ir šiukšlės būsiąs vežamos "šiek tiek toliau nuo miesto", būtent, į Keturiadešimties totorių kaimą ir Dvarčionis...

Juška ir Pajaujis nenori sutikti su Čiudakovo projektais ir siūlo pasimokyti, ką daryti su šiukšlėmis ne "mūsų šaly" (vadinasi, ne "rusų šaly"), o šveicarij. Jie smulkmeniškai (su nuotraukomis ir brėžiniais) papasakoja, kaip tenai veikia šiukšlių deginimo įmonės. Siūlo ir Lietuvoje prie didesnių miestų statyti tokias įmones. Tai ne taip sunku, nes, sako, šveicarai tokių įmonių įrengimus ne tik sau gamina, bet ir eksportuoja.

Klausimas, kaip į tokį sumanymą pažūrės Čiudakovai ir valiotos sargai. Rusai Lietuvoje steigia visų pirma tokią pramonę, kurios gaminius galima eksportuoti, o čia pačią įmonę reikia importuoti, bet neeksportuoti dūmų ar gargožės (nesudegusių liekanų).

Ši šiukšlių problema — vienas iš būdingiausių pavyzdžių, kaip Maskvos valdžion patekusių kraštų izoliacija ir priklausomybė nuo Maskvos varžų jų pažangos galimybės.

(Elta)

Mirė V. Baleisis

Rugpjūčio 12 d. Panevėžy staiga širdies smūgio pakirstas mirė Panevėžio I vakarinės vidurinės mokyklos lietuvių kalbos ir literatūros mokytojas Vladas Baleisis, 63 m. amžiaus, ką tik išėjus į pensiją.

Velionis rengėsi rugsejo mėnesį atvažiuoti į JAV savo sesers aplankyti.

Jau trečia vasara, kaip Lietuvos Neringoje veikia sugriežtinti apsaugos nuostatai. Vilniuje leidžiamas mėnesinis žurnalas Mūsų Gamta (1969.6) pasakoja, kokios tų nuostatų išleidimo pasekmės.

Neringoje leidžiama lankytis ne daugiau kaip trims tūkstančiams žmonių per parą. Praktikoje ne ką daugiau lankytojų ir būna. Be to, Neringoje leidžia laikytis tik organizuotiems turistams ir ekskursantams, vadovaujamiems Klaipėdos ekskursijų biurų vadovų su Neringos miesto vykdomojo komiteto leidimais. (Neringos miestu dabar vadinamos visos Neringos gyvenvietės, nuo Smiltynės iki Nidos imtinai). Betgi neorganizuotų lankytojų Neringoje vistik esą apstu. Motorizuotų ir nemotorizuotų. Kelį į Neringą tie "kontrabandiniai svečiai" randa laivais per marias, apeidami ar apvažiuodami kontrolės punktus. Šie lankytojai jokių taisyklių nežino ir jomis nesidomi. "Gyvendami pas privačius piliečius, kempingose arba nedideliuose žinybiniuose (atseit, valdiniuose, E.) poilsio namuose, jie elgiasi kaip jiems patinka. Užklupę darant pažaidas, išsisukinėja, meluoja ir, žinoma, visada pareiškia apie jokių nuostatų nieko negirdėję", — pasakoja Mūsų Gamta. Ir toliau:

"Priėmus nuostatus, Neringoje kasmet per vasarą pabuvoja apie 100,000 žmonių... Ekskursantai, vadovaujami Klaipėdos ekskursijų biuro vadovų, keliauja maždaug tokiais maršrutais, kurie nustatyti. Palangos ir Kaliningrado ekskursijų biurų vadovai tokių maršrutų nesilaiko, nes jų ne nežino... Beveik niekada nustatytų takų ir keliavimo maršrutų nesilaiko individualūs lankytojai. Jokie užrašai ir taisyklės jiems "nieko nesako". 1968 metų vasarą už kopų ardymą surašyta 40 protokolų. Tai, žinoma, lašas jūroje... Kita pažeidėjų grupė — automobilistai, kurie tiek taupo kojas, kad ir per mišką braunasi važiuodami. Ypač tai būdinga grybų sezonui, kai ir neriją veržte veržiasi Klaipėdos ir Kaliningrado grybautojai".

"Daug žalos nerijos gamtai daro šiukšlintojai, laužų kurentojai. Šiukšlintojų yra daug, ir jie atvyksta iš visur. Pasirinko gražiausią gamtos kampelį, vietą paplūdimyje, kopoje, užteršę ją ir kitą dieną traukia jau kitur: patiemis nemalonu savo šiukšlyne ilsėtis. Panašiai elgiasi ir nerijoje dirbantieji statybininkai. Tik atvykę ekskursantai kolūkiečiai retai šitaip daro. Iš Lietuvos laukų šeiminiukų visiems reikėtų pasimokyti mylėti žemę, jos grožį".

Gamtos apsaugos inspektoriai ir vietiniai miškininkai sako: "Mes galime pažeidėjų prašyti būti geru, o daugiausia — surašyti jam pažaidos protokolą. Tai ir viskas. Jei gu pažeidėjas iš Lietuvos, tuomet dar gali susigaudyti, kur ta protokolą siųsti. Bet nerijoje pažeidėjų būna iš visos Tarybų Sąjungos. Kur tada ieškoti administracinės komisijos, kuri pagal pažeidėjo gyvenamąją vietą suktų jį nubausti?"

Sovietinė tvarka, pasirodo, nuostabiai liberali kaip tik ten, kur praverstų daugiau drausmės. Gyvybiškai svarbių nuostatų saugotojų rankos surištos prieš arogantiškus jų pažeidėjus. Užtat dalykuose, kuriuose žmogui priklauso ko daugiausia laisvės, pilietis užpludomas visagaliais čekistais, jei tik pabando nors kiek pasinaudoti jam priderančia laisve. Siems nereikia ieškoti "administracinės komisijos, kuri sutiktų nubausti" tą, su kuriuo jie užsimoja susidroti.

(E)

Mirė E. Baronienė

Rugpjūčio 21 d. Vilniuje po sunkios ligos mirė visuomenininkė mokytoja Elena Laumianskaitė - Baronienė, gimusi 1883 m. Utenoje.

Velionė gimnaziją baigė Šiauliuose, aukštuosius mokslus ėjo Leshafto institute Petrapily, ten aktyviai reikišė lietuvių studentų socialdemokratų eilėse, buvo kalinata. Vos baigusi gimnaziją, ji kurį laiką mokytojavo Rygos lietuvių pradžios mokykloje. Pasalinta iš instituto, ji 1912-1914 m. mokytojavo Medemrodės dvare, netoli Akmenės. V. Zubovo įsteigto lietuviškų mokyklų, ten organizuodama darbininkų kursus ir biblioteką.

Pirmojo pasaulinio karo metu Petrapilyje vėl tęsė studijas. Grįžusi į nepriklausomą Lietuvą, mokytojavo Ukmergės gimnazijoje, o iš ten ją atleidus, kelerius metus mokė privačiuose J. Tuomėno kursuose.

Velionė visą laiką rūpinosi pažangiųjų moksleivių šelpimu, dalyvavo pažangiųjų moterų sąjūdį, bendradarbiavo Socialdemokratų Lietuvos žiniuose ir išspausdino porą geografijos vadovėlių.

Velionė buvo viena iš daug nusipelnusių Lietuvos jaunimo mokytojų ir auklėtojų, viena šviesių Lietuvos moterų.

Kiek žinoma, velionė paliko sūnų daktarą, kuriam reikiame užuojautą.

Palangoje atostogavo

Sovietų Sąjungos Tarybų pirm. Justas Paleckis Vilnyje išspausdintame laiške iš Palangos rašo: "Apskritai Lietuvoje ir Palangoje dabar svečiuojasi gana daug užsieniečių iš įvairių šalių. Štai dabar Palangoje vieši Vengrijos partinis vadovas Janosas Kadaras, Danijos kompartijos pirmininkas Espersonas. Buvo čia iš Amerikos atvykęs mokslo reikalais prof. Salys, o taip pat daugelis svečių iš Lenkijos, Čekoslovakijos, Pietinės Amerikos ir kitur. Palangą pamėgo ir aukšti Tarybų Sąjungos pareigūnai. Buvo čia TSKP Politbiuro narys ir profsąjungų vadovas A. Šeļepinas. Aukštojo mokslo ministras V. Eilutinas, TSRS pasiuntinys O. Trojanovskis, Rusijos Federacijos Užsienio reikalų ministras Radionovas, TSRS Užsienio reikalų ministro pavaduotojas A. Smirnovas ir eile kitų žymių darbuotojų".

Antausiai Brežnevui

Paskutiniu metu Sovietų Sąjungos komunistų vadovas Brežnevas gavo kelis antausius.

Vienas jų yra amerikiečių astronautų išlipimas mėnulyje. O kiek Brežnevas gyresis, kad Sovietų Sąjunga erdvės užkariavime pirmauja! Gi tikrai neišmintinga buvo pasiųsti Luna 15, kad ji sudužtų mėnulio paviršiuje kaip tik tą pačią dieną, kada amerikiečiai taip tiksliai išlipo mėnulyje.

Dar daug skaudesnis antausis buvo jo sumanyta ir įvykdyta komunistų partijų konferencija Maskvoje. Visas pasaulis žino, kad Brežnevui nepavyko ten gauti Kinijos pasmerkimo, nepavyko išreikauti, kad konferencija patvirtintų jo paskelbtą Sovietų Sąjungos komunistų partijos negincijamą teisę kištis į kitų komunistinių valstybių vidaus reikalus, nepavyko gauti jėga įvykdyto Čekoslovakijos užėmimo užgyrimo. Priešingai, konferencijos nutarimas aiškiai sako, kad Maskva ir visos kitos komunistinės valstybės turi lygias teises spresti, kaip vykdyti komunistinę savo krašte. Kitais žodžiais, ir Kinija turi teisę eiti savo keliu ir niekas neturi teisės prieš tai protestuoti. O Brežnevas tikėjo, kad konferencija duos teisę vien Maskvai spresti, kaip visur vykdyti komunizmą, ir pasmerks Kiniją.

Brežnevas stengėsi nuslėpti nuo savo žmonių astrią kritiką, kurią jam teko konferencijoje išklausti, bet Sovietų Sąjungos pagrindinio spauda plačiai paskleidė opozicijos kalbų tekstus, ir todėl Sovietų Sąjungoje plačiai žinoma, kas konferencijoje dėjos.

Pagaliau antausis Brežnevui buvo ir Nixono apsilankymas Rumunijoje. Maskva daug lėšų išleidžia prieš JAV nukreiptoms demonstracijoms rengti nekomunistiniuose kraštuose, kai ten lankosi JAV valdžios atstovai. Tokios demonstracijos buvo surengtos, kai New Yorko gubernatorius Rockefelleris lankėsi Pietų Amerikoje, bet jos buvo tik šešėlis, palyginus su tuo nuosirdžiu priėmimu, prez. Nixonui atvykus į Rumunijos sostinę.

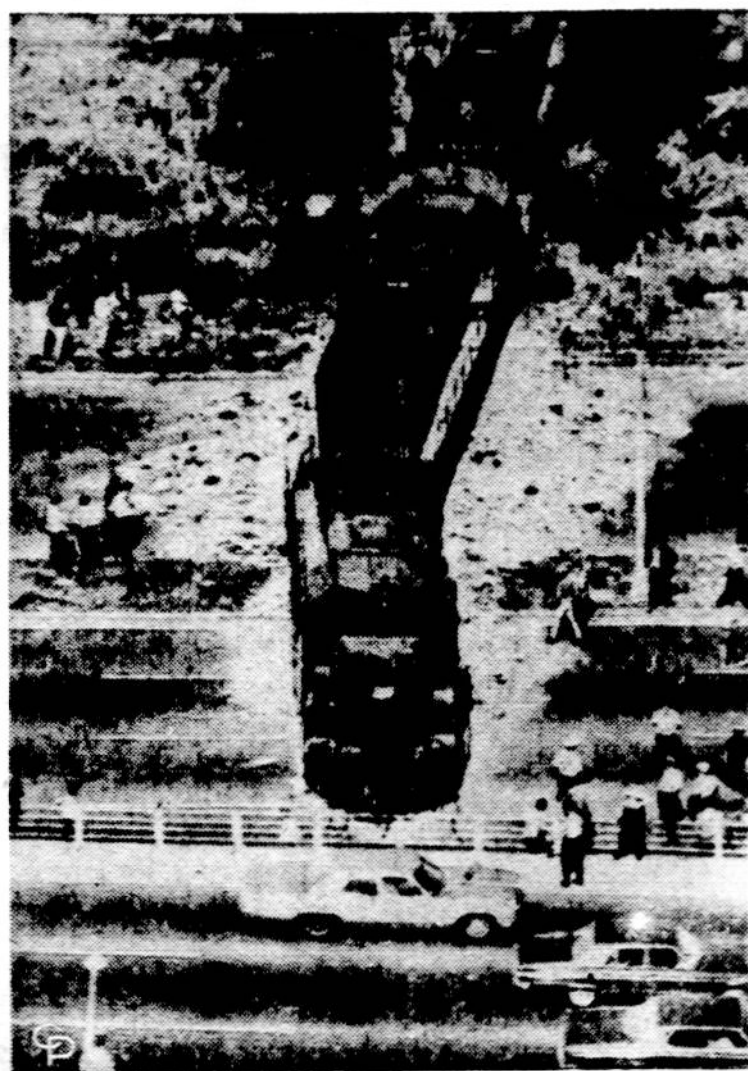
Ten Nixono pasitikti išėjo milijonas rumunų. Juk negalima įtarti, kad Rumunijos komunistų vadab būtų įsąkęs taip organizuoti Nixono sutikimą. Tai buvo tikras liaudies simpatijų pareiškimas. Ir tai buvo antausis Brežnevui.

Brežnevui gavus tiek ir tokių skaudžių smūgių, daug kas yra linkęs manyti, ar tik neteks jam užleisti savo sostą kitam asmeniui. Spaudoj jau buvo minėtas ir jo įpėdinis — Kirilenko.

JEI NETIKITE — PATIKRINKITE

Norint padauginti skaičių 105263157894736842 iš 2, užtenka perkelti dvejuke į paskutines vietas į pirmą.

Norint padauginti skaičių 103448275862068965517241 3793 iš 3, užtenka perkelti trejuke į paskutines vietas į pirmą.

Šitaip traukinys, nugriovęs užvaras išvažiuo iš savo stovėjimo vietos ir įsikasė į Bostono automobilių greitkė. I. Laimė, kad nė vienas žmogus nenukentėjo, tik buvo ilgam sustabdytas daugybės automobilių judėjimas.

Giltinė rėkia į mūsų ausis

Sakoma, kad civilizacija ir technikos pažanga nepaprastai pagerino žmogaus gyvenimą. Ji žmogų gražiai aprenge, socialiai pavaldino, pakėlė nuo žemės ir nuskraidino net į mėnulį. Taigi, regis, negalėtume skustis, kad šandien gyvename modernioje pasaulyje ir nereikia pietų užkandai lazda badyti balose varlių, kaip mūsų protėviai darė.

Bet toli technikos pažanga turi ir savo blogumą. Ji dažnai atima iš žmogaus natūralų gamtos grožį, saulę, vandenį ir sielos ramybę. Mes geriamė fabrikų atmatų užterštą vandenį, prikvėpavę dūmų ar kurio raudono užteršto oru, spaudomės gryną smalą, o nuo įvairiausių trūkumų apkurę, jau net patys savęs nebegirdime.

Kaip žinome, su šiomis blogybėmis jau bandoma net valstybinių mastu kovoti. Iki šiol daugiausia buvo susirūpinta vandens ir oro teršėjais, bet pastaruoju laiku rimtai atkreiptos ausys ir į triukšmo kėlėjus.

Aiskėja, kad nuolatinis triukšmas, kuris mus ištisais metais lydi miestų gatvėse, fabrikuose ar veržiasi pro langus ir sienas į mūsų butus, yra tikras giltinė rėkimas į ausį. Jis yra žmogui nemažiau kenksmingas, negu smogas ar užterštas geriamas vanduo, ir taip pat gali mus peranksti nuvaryti į amžinąją kapų ramybę.

Amerikos Gydytojų D-jos kongrese Chicagoje buvo pabrėžta, kad triukšmas lygiai kenkia fiziniu ir psichiniu atžvilgiu.

Kalifornijos universiteto profesorius dr. Vern O. Knudsen pareiškė, kad triukšmas yra lėtas mirties artintojas, ypač, jeigu jis tęsiasi kokius 30 metų.

Triukšmo kenksmingumą sveikatai pripažino ir federalinės valdžios specialieji mokslininkų komisija. Jis labiausiai pakenkia dirbančioms industrijoje, ir dėl to milijonai darbininkų visiškai ar dalinai apkursta. Sakoma, kad apie 16 milijonų jų

gali apkursti ateity, nes kurumas darosi pramoninė liga.

Bet nemažiau pavojingas nei pramoninis yra ir taip vadinamasis "visuomeninis triukšmas", kuris mus nulat visur veikia. Tai automobilių burzgimas, lėktuvų karmimas, policijos ir ugniagesių masinių gąsdinančių staukimų, gatvių grindinių ardančių gražtų tratinimas ir šimtai kitų garsų. Nuo jų žmogus gali gauti skilvio žaizdas, širdies sutrikimus, psichines ligas ir net impotenciją. O kairurie garsai, kaip staigus sprogimo triukšmas ar aliarms signalas nervingesniai piliečiai yra tiesiai peilis po kaklu.

Yra net manoma, kad triukšmas gali būti ir riarsių priežastis. Kaip švelni muzika veikia žmogų ramnancijai, taip atitinkamas triukšmas gali jį įvaryti į tikrą pasiutimą ir šamones praradimą. Juk teko pastebėti, kaip džazininkų festivaliuose ar prie panašios Rock'n Roll muzikos klausytojai ima judėti, mergos staugti, trypti ir raitytis, ir visa tai kartais baigiasi muštynėm tarp savęs ir su policija ir net namų padegimais.

Kas vienam yra muzika, kitam gali būti nepakenčiamas triukšmas. Mokslininkai siūlo, skelbiant koncertos tokios neįprastos muzikos, parašyti, kad klausytojas eidamas ten apsispręstų, ar nepakenks jam ta būgminė "simfonija" sveikatai.

Senatorius Hatfield sako, kad dėl triukšmo pramonėje kasmet turima apie 4 milijonai dolerių nuostolių, kuris susidaro mažėjant produkcijai ir kurstant darbininkams.

Nors triukšmo kenksmingumas gerai suprantamas, bet dar permaži daroma jam nutildyti ar bent prislopinti, nes tai susiję su dideliomis išlaidomis. Vis dėlto yra vilties, kad federalinė valdžia ir šiam reikalui išleis atitinkamus įstatymus, kaip tai jau yra padaryta kitose kultūringose valstybėse.

LABAI IDOMUS

ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet įdomu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas atsiminimų knygas:

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE, Sibiro kankinės **Stefanijos Rukienės** tremties atsiminimų atsiminimų I tomas, 443 psl., kaina minkštais viršeliais \$5, kietais \$6.

Viktoras Biržiška, DEL MUSŲ SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais—\$3.75.

KONTRŽVALGYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

PASKUTINIS POSEDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00

DU MEDINIAI IR TRYS GELEZINIAI KRYŽIAI, Antano Šukio atsiminimai iš Lietuvos Nepriklausomybės kovų, 376 psl., kaina \$3.00

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75,

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$2.00

DIENOJANT, Kipro Bielino, 464 psl., kaina.....\$2.00

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielino, 592 puslapiai, kaina \$2.00

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina\$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

VYSKUPO P. BUCIO ATSIMINIMAI, I tomas, 320 psl., kaina \$3.50, II tomas 282 psl., kaina \$3.50.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapočinskas, 273 psl., kaina \$3.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitės-Karvelienės, 360 psl., kaina\$3.50.

KĄ LAUMES LEMĖ (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orintaitės, 234 psl., kaina\$3.

PALIK AŠARAS MASKVOJE, Barboros Armonienės, 253 psl., kaina \$3.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kiaučiuo. 178 psl., kaina\$2.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, Petronėlės Liudžiuvieneš, 88 psl., kaina\$1.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ ATSTATANT, Rapolo Skipičio, 440 puslapių, kaina\$5.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ, R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina \$7.00.

DANGUS DEPESESE, 1918-1919 m. išgyvenimai, parašė Juozas Švaistas, 325 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Žinai, Maiki, ką aš sapnavau?

— Na, o ką gi?

— Sapnavau, kad tu į mėnulį nusikridai. Ir supykau, kad manęs nepakvietei. Rodos, apžergei rapleną — ir gohet! Čiudnas sapnas, ar ne?

— Sapnas, kaip sapnas.

— O gal tu iš tikrųjų mislini apie tokį tripą? Ale žinok, kad ir aš norėčiau pamatyti, kaip tas burbulas atrodo iš arti.

— Tėve, palikim mėnulį astronautams. Mudviem daug svarbiau būtų nuvažiuoti į Detroitą.

— O kas tenai? Gal dipukų piknikas?

— Svarbiau negu piknikas.

— Ar kokie atlydai?

— Ne, tėve, tenai bus Amerikos lietuvių kongresas. Jį sušaukė Amerikos Lietuvių Taryba.

— Aš pirmą kartą apie tokį kermosių girdžiu.

— Kongresas nėra "kermosius", tėve. Tai rimtas žmonių suvažiavimas, kur bus aiškinama, kas buvo iki šiol daroma lietuvių palaiykty ir kas reikia toliau daryti.

— Kažin, Maiki, ar čia nebus tik misteikas?

— Ne, tėve, čia nėra jokio "misteiko". Tarybos kongresai visada sutraukia daugiau lietuvių, negu kitų organizacijų suvažiavimai. Iki šiol buvo jau šeši tokie kongresai, o šis yra septintasis. Visose lietuvių kolonijose organizacijos rinko kongresui delegatus. Girdėjau, kad Detroito išrinkta 100 delegatų. Chicago ketina duoti dar daugiau atstovų. Sujudo net tolimoji Kalifornija. Neapsileis ir New Yorkas, Bostonas, Philadelphia, Baltimore. Nepamirškime ir Kanados. Kanadiečių bus daug, nes Detroitas jiems netoli.

— Tai tu rokuoji, kad tas kongresas yra kaip kokių šiluvos atlydai, ar ne?

— Nieko panašaus, tėve. Kodėl nieko panašaus?

— Todėl, tėve, kad šiluvos atlydai, kiek aš apie juos skaičiau, pasižymėdavo daugiausia tik čigonais

ir ubagais. Čigonai arklis vogdavo, o elgetos išmaldos maldaudavo. Bet tėvas žinai, kad Detroitas — ne šiluva, o lietuvių kongresas — ne atlydai. Todėl čia negali būti nei čigonų, nei ubagų. Nėra čia nei arklų. Delegatai suvažiavo automobiliais, o iš toliau atskrido lėktuvais. Visi jie gražiai apsirengę, visi raštingi, inteligentiški vyrai ir moterys. Malonu pažūrėti, kai jie susėdo puošnioj viešbučio auditorijoje.

— O kunigas ar buvo to kongresą pradėti?

— To aš nežinau, tėve.

— Nu, vot, kas svarbiau sia, tai to nežinai.

— Aš žinau, kad kunigų kongrese yra; yra net ir vyskupas Brizgys. Gal jis ir įvokaciją perskaitys. Bet tai būtų tik ceremonija. Svarbu ką pasakys kongreso prelegentai ir suvažiavę delegatai.

— Nu, tai reikėtų mudviem nuvažiuoti.

— Reikėtų, tėve, tik klausimas, kur gauti pinigų?

— Ar daug kastoūtų kelionė?

— Kelionė tai ne viskas tėve.

— O kas daugiau?

— Viešbuty nakvynė ir pragyvenimas.

— Dac rait. Reikėtų ir išsigerti su frentais. Juk i Bostono suvažiavę negalėtume pasirodyti čyp sportais. Gal reikėtų banką ap-rubavot, ar ką?

— Ar nebijotum nuodėmės?

— O kas yra nuodėmė?

— Tai yra tas, ką tėvas vadina "grieku".

— Žinai, Maiki, aš daugiau bijau policijos.

— Todėl apie banką nesvajok, tėve.

— Nu, tai ką daryti?

— Paklausk savo draugo Zacirkos, ar jis negalėtų mudviem paskolinti keletą simtų?

— Aš jį gerai žinau, Maiki. Raidavei paklausk: kokį užstatą duosi, kada atmokėsi ir kokį procentą mokėsi?

— Be užstato neskolinu — ky-ras dzūkias. Nu, o kokį aš jam užstatą galiu duoti?

— Nieko panašaus, tėve. Kodėl nieko panašaus?

— Todėl, tėve, kad šiluvos atlydai, kiek aš apie juos skaičiau, pasižymėdavo daugiausia tik čigonais

Cheminis ir biologinis karas

(Tęsinys)

ANTRASIS KARAS BE DUJŲ

Prasidėjus Antrajam pasauliniam karui. Didžioji Britanija ir Prancūzija paskelbė, kad jos laikysis Ženevos Protokolo ir neartos jokių dujų nei bakterijų, jei to nedarys ir Vokietija. Vokietija tuojau atsakė, kad ji taip pat gerbs Ženevos sutartį.

Ir iš tikrųjų, ji nuodingų dujų per Antrąjį karą ne- vartojo, nors pagundos buvo daug. Didžiausia pagunda buvo, kai aliantai pradėjo keltis iš jūrų į Normandiją. Jei- gu vokiečiai tada būtų pavartoję nuodingas dujas, gal vi- sa aliantų invazija būtų pavirtusi niekais.

Buvo pagundos ir amerikiečiams, kai jie užsispyrė paimti japonų salą Iwo Jima. Įsikasę į žemę, japonai at- kakliai laikėsi, ir kova su jais buvo labai sunki. Tada mū- siskiai karo vanagai pradėjo spausiti Washingtoną, kad pavartotų troškinančias dujas jiems iš urvų ir duobių iš- plauti. Tačiau atsiminimai iš Pirmojo karo laikų sulaikė Washingtoną nuo tokios praktikos, nes ir japonai būtų galėję paleisti dujas į darbą. Per karą su Kinija, tarp 1937 ir 1943 metų, jie laisvai nuodingas dujas vartojo.

Vartojo tokias dujas ir fašistinė Italija, kai ji 1936 metais užpuolė beveik beginklų Etiopiją.

Naciai tokių priemonių karui ne- vartojo — gal ne tiek dėl Ženevos Protokolo, kiek iš baimės, kad aliantai atsikirstų jiems tuo pačiu. Bet jie vartojo nuodingas du- jas žydams naikinti. Suvarydavo juos į dujų kambarį (gas chamber) ir pripildydavo tą patalpą dujų. Tokiu būdu žuvo milijonai žydų.

Kaip sakėm, Amerika taip pat ne- vartojo nuodingų dujų per Antrąjį pasaulinį karą, bet ji laisvai jas vartoja Vietnamo. Čia ji vartoja ir kitas chemines priemones — napalmą ir herbicidą. Dėl šitokių priemonių pradėjo pik- tintis ir protestuoti visos kultūringas pasaulis, todėl pre- zidentas Nixonas liepė šį klausimą "iširti". Bet apie tai pakalbėsime toliau.

ROOSEVELTAS BUVO PRIEŠINGAS

Buvęs prezidentas Rooseveltas buvo griežtai nusi- statęs prieš cheminį ir biologinį karą. 1943 metais jis pa- sakė: "Nuo Pirmojo pasaulinio karo mūsų šalis niekad iokių priemonių ne- vartojo, ir aš tikiuosi, kad niekad ne- vartos. Aš kategoriškai pareiškiu, kad mes jokiais ap- linkybėmis tokių ginklų nesi- griebsim, nebent pradėtų juos vartoti mūsų priešai!... Ir aš išpėju tokios piktadar- yos kaltininkus, kad mūsų atsakymas bus greitas."

Tačiau istorikai šiandien mano, kad toks Roosevelto išpėjimas priešams buvo tik blefas, nes Jungtinės Valsti- jos tais laikais daug tokių dujų neturėjo. Jis, turbūt, juto, kad toks pareiškimas reikalingas, nes nuodingas dujas ta- dia vartojo Japonija kare su Kinija ir Italija kare su Eto- pija.

Kaip sakėm, per Antrąjį pasaulinį karą nuodingos dujos jau nebuvo vartojamos; tačiau buvo vartojami ki- lokios rūšies chemikalai: dūmai ir ugnis. Liepsnosvai- lžiai ir padegamosios bombos buvo laikomos "paprastais karo ginklais" ir buvo vartojamos abiejų pusių — vokie- čių ir aliantų. U.S. Bombing Survey tada aiškino, kad bombardavimas tokiomis bombomis buvo naudingas, nes gniuždė žmonių moralę. Hamburgo miestas, tada turėjęs 1,700,000 gyventojų, bombarduojamas padegamomis bombomis per 10 dienų ir naktų, buvo visiškai išdegtas. Tai buvo 1943 metais.

ATOMINĖ BOMBA

Kaip rusų paleistas į erdvę pirmasis sputnikas pradė- jo Erdvės Amžių, taip Amerikoje išrasta atominė bomba pradėjo Atominių Amžių. Antrasis pasaulinis karas dar nebuvo pasibaigęs, kai 1945 metų liepos 16 d. New Mexi- co valstijoje buvo išsprogdinta pirmoji atominė bomba.

Galėčiau šobę užstatyti, a- le žinau, kad neims. Nėra vilties, Maiki. Niekas mud- viem neskolins.

— Žinai, tėve, kad dabar jau vistiek būtų pervėlu. Reikėjo apsižiūrėti anks- čiau.

— Nu, tai ką darysim?

— Dabar, tėve, galim nu-

Tai buvo tik bandymas. Ji buvo padėta ant plieninio pa- stato, o stebėtojai pasislėpė bunkery 10,000 jardų toliau. Bombai sprogo, plieninis pastatas nuo branduolinio karš- čio sutirpo ir išgaravo. 40,000 pėdų aukštyje susiformavo grybo pavidalo debesys, ir iki 800 pėdų aplink pastatą smėlys suvirė į stiklą.

Praslinkus trim savaitėm, atominė bomba buvo nu- mesta į Japonijos miestą Hirošimą. Tai buvo 1945 metų rugpjūčio 6 dieną. Po trijų dienų kita panaši bomba spro- go viršum Nagasaki miesto.

Hirošimos miestas buvo sunaikintas, ir žuvo apie 70,000 gyventojų. Apie tiek tada skelbė laikraščiai. Na- gasaki miestas nukentėjo kiek mažiau, nes tenai buvo pa- vartota mažesnė bomba, bet nedaug kas liko ir iš jo.

Japonijai buvo pradėjusi karą prieš Ameriką, iš pa- salų užpuolė na ir sunaikindama Amerikos karo laivyną Havajų uoste Pearl Harbor. Ir iš pradžios jai tas karas gerai sekėsi, tačiau tos dvi atominės bombos tiek ją nu- gąsdino, kad ji tuojau pradėjo prašyti taikos. Ji turėjo pasitraukti iš Filipinų, Aleutų, Okinavos ir kitų salų. Kai- kurias tų salų Amerika ir dabar laiko savo rankose.

Vis dėlto Amerikoje buvo ir yra žmonių, kurie kri- tikavo ir kritikuoja savo valdžią dėl atominų bombų pa- vartojimo. Ir dabar jau sunku gauti smulkesnių informaci- jų apie Hirošimos ir Nagasaki miestų sunaikinimą. Kas- metiniai almanachai, kurie ir menkos vertės įvykius apa- rašo su visom detalėm, apie atominėm bombom sunai- kintus japonų miestus pasako tik tiek, kuriais metais jie buvo subombarduoti. Kiek tenai sunaikinta turto ir kiek iš tikrųjų žmonių žuvo — nei žodžio. Japonai skundžiasi, kad branduolinių bombų nuokritom užnuodyti žmonės ir dabar kenčia, vaikai gimsta be rankų, be akių; tačiau pa- tvaresnė Amerikos literatūroje tokių faktų nerasi.

Iš klausimą reikia žiūrėti iš dviejų pusių. Karą prieš Ameriką pradėjo klastinga Japonijos militaristų valdžia. Jai neturėtų būti jokio pasigailėjimo. Bet Japonijos liau- dis dėl to karo nekaltas, o vis dėlto jai teko daugiausia nuo atominų bombų nukentėti. Spaudai neįauku apie tai kal- bėti, ir todėl ji nenori smulkiau apie tai rašyti.

SLEPIA ŽENEVO PROTOKOLAS

Skaitytojas gal atsimena, kas jau buvo pasakyta apie Ženevos Protokolą, kuris draudžia vartoti, gaminti ir lai- kyti visokias dujas. Tą protokolą patvirtino jau 62 val- stybės, išskyrus Ameriką ir Japoniją. Tas protokolas dabar yra mūsų prezidento žinioje. Bet atrodo, kad jis jį slepia, nes kai šį pavasarį (kovo 15) Amerikos delegacija važiavo į Ženevos Nusiginklavimo Konferenciją, tai jis jai pa- sakė: "Kartu su kitomis delegacijomis iširkit ir apvars- tykit kiekvieną pasiūlymą ar sumanymą, koks tik galėtų prisidėti efektingai ginklų kontrolei sudaryti, įskaitant cheminius ir biologinius ginklus".

Bet jis neužsiminė, kad pas jį guli Ženevos Protoko- las, kuris cheminius ir biologinius ginklus kontroliuoja ir kurį kitos valstybės yra jau patvirtinusios. Ir kai senato- rius J. W. Fulbright pareikalavo, kad tą protokolą pre- zidentas dabar duotų senatui patvirtinti, jis atsakė tylė- jimu.

Vietname Amerika vartoja dujas žmonėms kankinti ir herbicidą laukų javams naikinti. Ir mūsiškis Karo De- partamentas gina šitas priemones. Buvęs State Depart. galva Rusk 1965 metais pasakė: "Mes netikim, kad virk- dancio dujos (tear gas) bus vartojamos paprasto karo atvejais... tik tokiais atvejais, kaip riaušės".

Bet to departamento atstovas Cyrus Vance pasakė Wisconsinio kongresmanui Kastenmeierui, kad 1965 me- tais virkdancio dujos Vietname buvo pavartotos keturis kartus.

O 1966 metais žinios iš Vietnamo skelbė, kad dujom užtaisytos bombos yra mėtomos iš malūnsparnių lėktuvų į Viet Kongo pozicijas, kad, išplovus partizanus iš urvų ir apkasų, juos galėtų bombarduoti didieji "B-52" bombo- nesniai.

Perskaitęs vieną tokių žinių, buvęs JAV Ginklų Kont- rolės ir Nusiginklavimo patarėjas George Bunn pasakė: "Bet tokia praktika nesutaikoma su žmoniškumu, apie kurį kalba Jungtinės Valstijos. Jei kovotojai tampa du- jomis sunegalinti ir tokiu būdu iškrinta iš kovos, tai jau jie turi būti žmoniškai traktuojami, o ne žudomi. Taip yra nustatyta 1949 m. tarptautinės Ženevos konvencijos. Be- atodairiškas bombardavimas tokios vietos, kuri yra pri- pildyta troškinančių dujų, yra nežmoniškas darbas".

Washingtono militaristai tvirtina, kad Ženevos Pro- tokolas tokių dujų nedraudžia. Šis klausimas buvo iškeltas Jungtinių Tautų bendrame susirinkime. Washingtono po- ziciją kritikavo tikrai sovietų ir kitų komunistinių valsty- bių delegacijos. Kitos valstybės laikėsi bešališkai. O Ang- lija apsiėmė šį klausimą patyrinėti ir vėliau pranešti: draudžia Ženevos Protokolas virkdancias dujas, ar ne- draudžia? Ir vėliau pranešė, kad draudžia!

(Bus daugiau)

Geri žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žo- dynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30,000 žodžių kainą \$6.

Lietuvių-anglų kalbų žo- dynas, redagavo Karsavi- naitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kai- na — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žo- dynas, Vilijaus Peteračio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kainą \$7.00.

Introduction to modern Lithuanian, parašė Damb- riūnas, Klimas ir Schmal- stieg, 471 psl., didžiausias ir moderniausias angliškai kalbantiems lietuvių kalbos vadovėlis. kainą \$7.

Imkit ir skaitykit
Kipro Bielino

knygą

TERORO IR VERGIJOS
IMPERIJA SOVIETŲ
RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta tos vergų stovyklos, kuriose bolševikinio teroro sistema, kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kainą — 75 centai.

Poezijos knygos

TEVIŠKELE AŠ REGIU, eilėraščiai, parašė Pranas Imarys, 40 psl., kainą \$1.-

VAKARĖ BANGA, lyrika, Gražina Tulaukaitė, 127 psl., kainą \$2.00.

AUKSINIAI RAGELIAI, lyrika, Pranas Naujokaitis, 64 psl., kainą \$2.00.

EILĖRAŠČIŲ RINKINYS, Steponas Strazdas, 159 psl., kainą \$2.50.

SERKŠNO SIDABRAS, M Vaitkus, 86 psl., kainą \$1.50.

METU VINGIAI, Alf. Ty- ruolis, 176 psl. kainą \$3.

GELIŲ KALBĖJIMAS, Jo- nas Mekas, 32 psl., kai- ną \$1.00.

DERLIAUS VAINIKAS, J. Mikuckis, 359 psl., kainą \$2.50.

CHAPEL B., Algimantas Mackus, 64 psl., kainą \$3.

SIELOS BALSAS, J. Smal- torius, 221 psl. kainą 75 c.

VYNUOGĖS IR KAKTU- SAL Julijos Švabaitės ei- lėraščių rinkinyje. 96 psl., kainą \$2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinyje, 94 psl., kainą \$2.

RUDENS SAPNAI, Kotry- nos Grigaitytės eilėraščiai, premijuota knyga, 80 psl., kainą \$2.00.

AUKOS TAURĖ, Tasio Santvaro 6-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gra- žiai įrišta, kainą... \$2.50.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščiai, 111 psl., kainą... \$2.00

SU DAINA, 392 liaudies dainos ir kankurių autorių eilėraščiai, tapę dainomis. Surinko Gražina Šimkonie- nė, 128 mažo formato psl., kainą \$1.00.

DAINŲ SOKURY 39 po- puliarių ir šokių dainos, surinko Gražina Šimkonie- nė, kišeninio formato, 351 psl., kainą \$2.00.

MOTERŲ SKYRIUS

LIUDAS DOVYDĖNAS

Karalius ir teisybė

Pasaka

Kartą karalius užsimeinė sužinoti, kur yra teisybė. Keliavo jis, tasai karalius, į sodybas, kur kelios šeimos semia vandenį iš vieno šulinio, surasdavo takus, kur tik vasaros metu galėjo prabėgti alkanas šuva. Taip pat keliavo karalius, kur kelių arklių traukiamos kariatės dundėjo plačiais keliais, žvilgančiais stipiniais tvaksėdamos saulėje.

Mat, karalius sužinojo iš vienos žilagalvės burtininkės, kad jo karalijoje nėra teisybės. Tai atsitiko netikėtai. Kartą karalius ėmė ir paklydo miške. Jo generolai, ministrai, patarėjai paklydo kartu su karaliumi. Jiems beklaidžiojant, rado seno medžio liemenyje duris, o pravėrus duris pamatė seną moterį, klevo lapus veriančią ant ilgo kairės rankos piršto. Karalius užklauskė, kam jina klevo lapus verianti.

— Suskaitysiu, mat, ateina žiema, tai noriu sužinoti, kiek lapų rudens šalnos atiduos pikčiurnai žiemai.

— Kam tatai?

— Aš noriu viską žinoti, — atsakė burtininkė.

— Ar jūs žinote, ko trūksta mano karalijoje?

— Teisybės, — atakė burtininkė.

Karalius iš savo tėvo buvo sužinojęs, kad be teisybės negalima gyventi, todėl labai susirūpino.

— Negali būti, aš jau penkiasdešimt pirmuosius metus valdau savo karalią, o mano žmonės gerai, teisingai gyvena.

— Kai paklydot savo girioje, o jūsų generolai, ministrai matė, kad paklydot, bet jie nedrįso pasakyti tiesos.

— Kur rasti teisybę? — vėl klausė karalius.

— Kai jūs pats nustosit sau melavę.

Tai buvo skaudu karaliui, nes jam nieks taip nekalbėjo. Bet jis išėjo padėkojęs. Atleidęs tarnus, ministerius, generolus, karalius apsilviko vienuolio rūbais ir išėjo sužinoti, kur yra teisybė.

Beeidamas karalius rado miško gilumoje sargo trobą. Jaunas vyras sutiko vienuolį karalių.

— Sunku, vienuoli, jus papenėti, — atsakė miško sargas. — Aš turiu tris vaikus ir jauną žmoną. Vandens gerkite, kiek norite, bet duoną pats dažnai raikau labai plonomis riekiomis.

— Juk tu saugai karaliaus mišką, argi tau už tai sunkia ranka atlygina? — klausia karalius.

— Teisybės nėra, vienuoli, — kalba miško sargas. — Ana, karalius man davė dirvą pamiskėje. Sodu bulves, bet naktimis ateina šernai ir įkniša. Aš negaliu baidyti šernų, nes jie auga karaliaus medžioklei. Taip pat lapė mano vištas pagrobia, bet ir lapė auga žiemos medžioklei. Karaliui medžiojant, mane pasodina netoliese, paslėpę po šakomis. Karalius blogas šaulys, tai aš nušauku žvėris, karaliui nematant manęs. Už tai man nieko neduoda. Kartais netoli karaliaus sėdi turtų valdytojas, sena pelėda jo malonybė ministeris. Tuojau jis pasigiria geru šaudymu, kai aš iš po jo kojų, po šakomis paslėptas, ir jam nušauku žvėrį ar paukštį. Argi tai teisybė?

Atsigėręs vandens, karalius keliavo toliau. Jis pasiekė laukus, kur auginama kviečiai karaliaus dvarui. Karalius-vienuolis paprašė duonos.

— Negalim duoti, — atsakė aruodų sargas. — Karaliui jo ministrai pasakoją, kad ant abiejų šiaudų galų auga varpos. Mat, jie nori įtikinti karalių, kad jie geriausi kviečių augintojai. O ministrai tik pusę derliaus atiduoda karaliui.

Turėjęs pietums žiaubėdę duonos, sargas pasidalijo, tardamas:

— Tu gi nieko neturi, kaipgi nepasidalyti?

Eina karalius toliau, vienuolio rūbe sumenkęs, basomis kojomis keldamas dulkes. Staiga kelias prie upės pasibaigė. Karalius dairosi valtininko ar kaip kitaip persikelti, bet nieko nesimatė nei šioj, nei anoj pusėje upės.

Nusiminęs karalius atsisisėdo ant upės kranto, pavgusias kojas mirkydamas skaidriam upelio vandenyje. Pasirodė ir piemuo, atlydėjęs karves ir avis.

(Bus daugiau)

(Šis Liudo Dovydeno kūrinys paimtas iš literatūros metrašio "Penktosios Pradalės", kurioje rašo 20 autorių. Ją galima gauti Keleivio administracijoje. Kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$3.15.)

Apie 65 m. amžiaus Thomas Lewis, persikyręs su savo žmona aktoze Loretta Young, 56 m. amž., kurią buvo vedęs prieš 29 metus. Teismas jam priteisė mokėti savo buvusiai žmonai alimentų \$1 per metus. Viršuje — Loretta Young prieš 22 metus.

Šiaurės Airijos, kur tarp protestantų ir katalikų kilo tikras karas, atstovė Britanijos parlamente (šiaurės Airija priklauso Britanijai) Bernadotte Devlinaitė atvyko į JAV painformuoti apie katalikų vargus šiaurės Airijoje. Ją čia matome su Jungtinių Tautų gen. sekretorium U Thant.

Balys Sruoga

SENOVĖS GIRIA

(Iš "Gedimino giesmės")

Kur dabar Neris sraunioji,
Lyg sesulė vainikuota,
Tartum juosta sidabruota
Vilniaus miestą apvynioja
Ir apjuosia šydų šydais,
Mėnėsienoje pražyduos,
Rūmus, bokštus ir gėlynus, —
Ten prieš šimtmečius septynis
Ošė girios ir šlamėjo,
Pasilenkdamas nuo vėjo,
Prisiglausdamas kalnuos,
Supos saulės spinduliuos.

Ošė girios ir šlamėjo, —
Tukstanciais aidų aidėjo.
Urgė, lojo, vaipės, pūtės
Kaip jaunamartės laputės.
Ir vilkai kaleno dantį
Po kalnyną, po pakrantę.
Nepatenkintas kaimynais
Braidė stumbras tankumynais;
Ant šernų ir elnių pyko
Ir su meškomis nesutiko, —
Lyg žolės jis jiems gailėtus,
Lyg miške jam maža vietos...
Briedis, vytras stamantrus,
Isikvėpdams saulės, vėjo,
Keldams išdidžiai ragus,
Kaip karalius vaikštinėjo.
Ir lieknų stiračių rujan
It sparnuotos krūmos zujo.
Ir senasis juokdarys —
Bičių genamas lokys —
Krapitės bliaudamas pakaušį,
Kad jo vilnos pasišiaušė...
O šakų žaliųjo skraistėj,
Lyg puotoj vestuvių, švaistės
Kiaunių, voverių pulkai,
Šermuonys ir vilpišai...
Žvėrys dideli, maži,
Lepečokjai ir lieknai,
Čia kaip rojuje iš seno
Beklegėdami gyvena.
Kiek pelėdų, vanagų,
Kurtinių, tetervinių,
Virbių kiek, genijų, oželių
Šūkalojo po girelę!
Giesmininkų margaplunksnių
Kiek čiulbėjo po paunksmę, —
Tartum kiekviena šaka
Gulė kėlė su daina!
Tartum jūra mėlyna
Buvo Lietuva tada,
Pasinėrusi miškuos,
Kaip jūrelė mėlynuos, —
Neaprepiamai plati,
Neapsakomai graži.

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus temose: reikalinga. Tie klausimai turi būti bendri informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiai adresu:

Dr. M. Šveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Turime vienturtę dukterį, kurią visą amžių, nuo pat jos gimimo valandėlės, mylėjome labiau negu savo gyvybę. Auginame kaip galėjome, siuntėme į geriausią mokyklą, nieko jai negailėjome. Augo graži ir maloni mergaitė. Kai baigė High School, norėjome siųsti į kolegiją, bet kai ji atsisakė eiti, tai mes per daug jos nespaudėme.

Pradėjo dirbti viename banke. Visi ją mėgo, ir ji visus mėgo. Jai labai gerai sekėsi dirbti, ir ji uždirbdavo gerą algą. Mes namie nieko iš jos neėmėme už išlaikymą, bet ji vistiek mums atiduodavo visą parsineštą algą, kurią aš įdėdavau jai į jos pačios sąskaitą. Kai jai reikėdavo pinigų kelionėms, pinigams, pietums ar šiaip kokiam nors reikalui, kaip drabužiui pirkti, aš jai duodavau iš savo kišenės, džiaugdamasi, kad jos pačios sąskaitoj pinigai auga kas mėnesį.

Vieną neužmirštamą vakarą ji, atėjusi namo iš įstaigos, mums pranešė, kad ji turinti ištekti už vieno savo bendradarbio, su kuriuo ji susitikinėjo be mūsų žinios ilgai, negu metus.

Tamsta gerai gali įsivaizduoti, kaip mus paveikė ta jos naujiena. Bet savo vaikas, ką tu padarysi, negi iš mesi ją laukan, jai patekus į bėdą. Liepėme atsivesti tą berną. Žinoma, svetimtautis, o mes visuomet tikėjome, kad mūsų vienturtė išteks už savojo. Bet, tokiai nelaimei ištikus, jau su šita mintim teko atsisveikinti.

Berniukas atrodė dailus, mokoje žmoniškai elgtis ir mums pasakė, kad jis myli mūsų dukterį, ir atsiprašė už jai ir mums suteiktą širdgėlą.

Jie apsidėdė, ir mes jiems savo sąskaiton išskėm šaunias vestuves, nors širdį skaudėjo ir prieš žmones buvo gėda. Pradžioje sugyveno nebloggerai. Kai gimė vaikas, mes nupirkome jiems vienos šeimos namus, tam panaudodami jos santaupas ir, žinoma, stambia sumą savo pinigų. Ji, mūsų duktė, turėjo būti namie ir vaiką žiūrėti, todėl negalėjo dirbti. Mūsų su vyru dar ir dabar tebedirbame, todėl šiuo atžvilgiu jai padėti negalėjome. Jos vyras vis tebedirbo banke, ir jo pajamų neužteko šeimai išlaikyti. Gelbėjome, kiek galėdami, bet juk ir patiems tu pinigų reikia, ir ką tu žmogus gali žinoti, kiek ilgai gyvensi ir kiek ilgai teks sirgti, prieš mirštant.

Kitais metais jiems gimė dar vienas vaikas, o po to mergaitė. Taigi, per tris metus susilaukė trijų vaikų.

Dukters negalima buvo

atpažinti, taip ji pasikeitė. Ji visuomet taip gražiai rengdavosi, šukuodavosi, o dabar trečią valandą po pietų dar būdavo neapsirengusi, o vaikščiodavo su senu nešvariu chalatu, nešiuksavusi ir nesipraususi. Vaikai neprižiūrėti ir taipogi nešvarūs, rėkia visą laiką.

Nežinojome, kas mums daryti. Po to mums paskambino žentas ir, atėjęs pas mus, mums pasakė, kad mūsų duktė geria slėpdamasi iš po palovio. Mes iš karto nenorėjome tikėti, bet ištyrę įsitikinome, kad tai gyna teisybė. Mes, žinoma, pradėjome su ja kalbėtis. Jai grasinti ir geruoju prašyti ir maldauti. Iš karto ji gynėsi, kad negeria, o paskui šventai pasizadėjo nebegerti.

Taip mes kankinomės su ja trejus metus, vis tikėdami, kad praeis, kad ji pasitaisys. Tuo tarpu gimė dar viena dukrelė, o mūsų dukters stovis vis ėjo blogyn. Daktaro patariau, mes sakėme dukteriai, kad eity pas psichiatrą gydytis, kad mes už tai užmokėsime, kad aš pamesiu savo darbą ir žiūrėsiu vaikučius, kol ji pasitaisys, bet ji griežtai atsisakė eiti. Sako, jei mano vyrui ir jums galvoj negerai, tai jūs eikite, o ne aš.

Jos fizinis ir dvasinis stovis vis ėjo prastyn, ir vieną dieną jos vyras atėjo pas mus ir pranešė, kad jis turįs advokatą ir kreipsis į teismą skyrybų (divorce) ir taipogi prašys, kad teismas jam priteistų vaikučius.

Nuėjome pas dukterį ir jai pranešėme, ką jis mums sako, o ji juokiasi: sako, tegul, jis jai neberekalingas, o vaikus teismas visuomet priteisia motinai, o ne tėvui, nes jie dar maži. Sako ji man, tu, mama, žiūrėsi vaikus, o aš gausiu puikų ir gerai apmokamą darbą, ir mes vėl gyvensime kartu, kaip gyvenome anais geriais laikais. Žentas sako, kad jo motina žiūrės vaikus, kol jis susitvarkys.

Dabar kreipiamės į Tamsą ir labai prašome sekančių patarimų:

1. ar gali teismas duoti skyrybas, kai žmona psichiniškai serga?
2. jei taip, tai ar gali taip būti, kad teismas priteistų kūdikius tėvui, o ne motinai?
3. jei mes pasiimtume vaikučius, kiek teismas priteistų tėvui, t. y., mūsų žentui, mokėti mums už jų priežiūrą?

Mūsų duktė dar nieko negavo iš advokato, nei laiško, nei pranešimo. Gal žentas tik gąsdina?

Nelaimingiausiaji motina

Illinois valstija.

Atsakymas

Daugumoj valstijų, tarp jų ir Illinois, vadinamas "habitual drunkenness" yra vienas iš pagrindų, kuriais remiantis teismai suteikia skyrybas (divorce). Pas mus, Massachusetts, pav. tas pagrindas vadinamas "gross and confirmed habits of intoxication", kitur kitaip vadinamas.

Nutariant, kam pavesti vaikų priežiūrą (custody), visokios aplinkybės priimamos dėmesin. Teismas vadovaujasi tik vienu dėsniu: kur vaikams bus geriau gyventi? Teismas išklauso abi puses ir jų liudininus ir tik tada nutaria, kam paskirti vaikų priežiūrą.

Tamstų atveju, teismas gali nutarti, kad gerianti motina nėra geriausias asmuo kūdikiams prižiūrėti.

Jei teismas nutartų vaikų priežiūrą pavesti tėvui, jis aiškiai prieš tai ištyrė sąlygas, kuriose vaikučiams teks gyventi tokiu atveju.

Jei teismas būtų tos nuomonės, kad vaikams būtų geriausia gyventi su motina, jis įsakys tėvui mokėti už jų išlaikymą. Kiek jis Tamsoms turėtų mokėti, niekas negalėtų iš anksto pasakyti, nes tai priklauso nuo jo ūdarbio dydžio ir kitų aplinkybių.

Tamstos noras padėti dukteriai yra pagirtinas, bet dukters noras grįžti "prie seno gero gyvenimo" yra jos nesubrendimo pažymys, ir, man atrodo, kad ji yra būtinai reikalinga psichiatrinės pagalbos.

SV. PETRO BAZILIKA IR TRUMPI SIJONAI

Italijoje visose bažnyčiose yra iškaba, kurioje parašyta, kad bažnyčių lankytojai turi būti padoriai apsirengę, bet iki šiol į moterų trumpus sijonus nebuvo kreipta dėmesio. Paprastai italės į bažnyčią su trumpais sijonais neina, bet iš kitur atvykusios turistės ten vis daugiau rodo savo nuogų kojų ir bažnyčiose. Todėl šiomis dienomis popiežiaus žandarams įsakytą į Sv. Petro baziliką neleisti moterų dėvinti trumpus sijonus. Dabar kiekvienas popiežiaus gvardijos sargybinis spęs, kokio ilgumo sijoną dėvinti moterį laikyti padoriai apsirengusia. Vyrai tai nėra lengvas sprendimas.

DOVANA MŪSŲ MAZIESIEMS

Mūsų skurdi literatūra maziemsiems praturtėjo nauju leidiniu. Tai Danutės Šindokienės knygelė

"BALTOSIOS PELYTĖS KELIONE Į MENULĮ".

Jos kaina \$1.50. Paskubėkit pradžiuoti savo vaikus, nupirkite jiems tą knygelę. Ji gaunama ir Keleivio įstaigoje.

Vietinės žinios

Mass. senatorius William L. Saitonstall nominuotas kandidatu į JAV atstovų rūmus 6-jame distrikte. Rinkimai bus rugsėjo 30 d. Dešinėje gubernatorius F. Sargentas.

Tik trys atstovai

Redakcijos žiniomis, Amerikos Lietuvių Kongrese Detroite iš Bostono tebuvo tik trys atstovai. Tai So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos du atstovai inž. A. Čaplikas ir G. Karosas ir Amerikos Lietuvių Tarybos skvrius atstovas inž. B. Galiris.

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Rugsėjo 28 d. 5 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos III aukšto salėje Onos Ivaškiienės vadovaujamo lietuvių tautinių šokių sambūrio parengimas.

Spalio 12 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo parengimas.

Spalio 25 d. Skautų Lapių kaukių balius So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos III-jo aukšto salėje.

Lapkričio 23 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas, kurį rengia L.S. Vėteranų S-gos Ramovės skyrius.

KAS LABIAU KALTAS?

Harrisio viešosios nuomonės tyrimo institutas apklausė 1.600 parinktų asmenų. Tarp kitko ju buvo klausia: kas blogiau daro — politikas, imdamas kyšius, ar vyras, apgaudinėdamas savo žmoną?

Kaip manote, koks buvo atsakymas? O štai koks: 54 % pasisakė, kad blogiau daro politikas, imdamas ky-

šius, negu vyras, apgaudinėdamas žmoną. Pagal tą apklausinėjimą, policininkas, imas kyšius iš prostitučių, daug kartų blogesnis už prostitutę. Mėsininkas, parduodąs negrui sugedusią mėsą, 3 kartus blogesnis už negrą plėšiką.

Gydytojas, kuris atsisako aplankyti sunkiai sergantį ligonį, blogesnis už homoseksualistą.

Turtingas mokesčių mokėtojas, kuris išnaudoja įstatymo netobulumus, blogesnis už neturčią, apgaudinėjantį socialinės šalpos įstaigą.

Išnuomoja

Išnuomojami vasarotėjams butai 6 mėnesių sezonui.

Mrs. Michael Poshkins, 843—45 Ave. N.E., St. Petersburg, Florida, 33703.

Cape Cod Lietuviškos aplinkos išnuomojami kambariai su virtuve ar be jos.

Vila yra prie ežero, gražime pušyne, arti Osterville plažo. Skambinti 1—826-1691 arba kreiptis į Vida Strazdaite — 151 Barberrry Ln.

"Sand Shore" Marston Mills, prie Rt. 149 Cape Cod, Mass.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos 3 stoties WLYN, 1260 kl. lokikly ir iš stoties FM 101.7 mc. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliausi pasaulinių žinių santraukės ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nufirpimu, jaučiant nuovargį. KEE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam pasėkmes, arba grąžiname pinigus. Siųskite \$5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS
North Star, P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

10 knygų už \$2

Ar buvo visuotinis tvasas 64 psl., kaina 25 centai. Materialistiskās istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų. Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Žalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų. Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą (Leono Blumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct. Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai.

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.05, bet visos kartu parduodamos už \$2.

PALENGVINKITE MŪSŲ DARBĄ

Kiek laiko ir pinigų sutau. pytume, jei mielieji prenumeratoriai nelauktų, kol juos paragina mokėti, o patys, be paraginimo, prieš atsiųstų reikalingą sumą.

Esame labai dėkingi tiems, kurie tokių raginimų nelaukia, ir tikime, kad ateityje prenumeratorai pasibaigiant vis mažiau bus tokių, kuriems reikės siųsti priminimus.

Keleivio adm-ia

VEL NAUJA DOVANA VAIKAMS

Savo mažuosius vėl galime pradiuginti gražia dovana — Vytės Nemunėlio tik ką išėjusia knyga MĖŠKIUKAS RUDNOSIUKAS. Tai jau trečioji laida. Lietuviškos knygos istorijoje tai nedažnas reiškinys. Tas rodo, kad tie, kuriems knyga skiriama, ją tikrai nepaprastai mėgsta. Todėl pradiuginkite savo vaikučius, įsigykite ją tuoj arba Kalėdų proga. Kaina \$3.00. Gaunama ir Keleivy.

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalingas amerikiečių padovanoti knyga tai Keleivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

The Cemetery of Nations in Siberian Tundra by H. Tautvaiša, 112 psl., kaina tik \$1.75.

Tundra Tales, Manyland Book, leidinys paaugliams pasiskaityti anglų kalba apie gyvenimą tolimoje šiaurėje, 175 psl. kreidiniame popieriuje, kietais viršeliais, kaina \$5.00.

Timeless Lithuania — parašė buvęs JAV atstovas Lietuvoj Owen J. C. Norem, 299 psl., kaina \$4.

Tai labai gera dovana nemokantiems lietuviškai, bet norintiems susipažinti su Lietuva.

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autoriaus), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krėvės), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I. Seinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Seinius), 61 psl., kaina \$2.00.

Vytautas the Great Grand Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Končius, 211 psl., kaina kietais viršeliais \$3.00, minkštais \$2.00.

"Lithuania land of heroes," parašė L. Valiukas, kaina \$4.75.

Awakening Lithuania, a study on the rise of modern Lithuanian nationalism by Jack J. Stukas, 186 psl., kaina \$5.00.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužvardienė, kaina \$2.50.

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą neužmiršti parašyti ir senąjį. Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code.

GERA PROGA

Žymiai papiginta kaina galite įsigyti idomius prel. J. K. Končiaus atsiminimus iš Balfo veiklos. Knyga tinka ir dovanoms, gražiai išleista, daug paveikslų, 404 psl., kietais viršeliais kaina \$4 (buvo \$6), minkštais \$3 (buvo \$5).

KĄ LAUMES LEME

Tai rašytojos Petronėlės Orintaitės parašyti atsiminimai apie žymiąją poetę Salomėją Nėrį, tiek daug kalbų sukelusią ir šiame žemyne, 224 psl., kaina \$3.

Knygą išleido Chicago Lietuvių Literatūros Dr-jos, ji lengvai skaitoma, pradėjęs ją norėsi ir baigti.

Ar skaitei šias knygas?

Asmenų, dievybių ir didvyrių VARDYNAS, paruošė Anis Rūkas, 89 puslapiai, kaina \$3.00.

Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai, savanorio Antano Šukio atsiminimai iš nepriklausomybės kovų, 376 psl., kaina \$3.00.

Per giedrą į audrą, Mykolo Vaitkaus 1909-1918 m. atsiminimų IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais novelės, 156 psl., kaina kietais viršeliais \$2.50.

Inicialai po titulu, A. Tulio \$3.75.

NULAUŽTA ŠAKA, trijų vaizdėlių pynė, parašė Stasė Vanagaite-Petersonienė, 81 psl., kaina \$2.

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA. Parašė J. Augustaitis, 154 psl., kaina \$1.50.

LIETUVIAIS ESAME MES GIME, lietuvių dainynas 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui, sudarė Juozas Zilevičius, kaina \$4.50.

SVENTADIENIS UŽ MIES TO, Marius Katiliškio 17 novelių, kaina \$5.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kietai viršeliai kaina \$3.50.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jono K. Kario, 225 psl., kaina \$5. RASTAI — STRAIPSNIAI ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

Amerikos lietuvių politika, parašė dr. K. Sidlauskas, įvadas dr. P. Grigaičio, kaina \$1.50.

LAUMIŲ JUOSTA, Broniaus Railos akimirkinių kronikų I dalis, straipsnių rinkinys, 348 psl., kaina \$3.00.

Aidas tarp dangoraizių, romanas, parašė D. Nendrė, 365 psl., kaina \$5.

Asmenų, dievybių ir didvyrių VARDYNAS, surinko Anis Rūkas, 89 psl., kaina \$3.00.

Gyvulių ūkis, George Orwell bolševikinės santvarkos satyra, 71 psl., kaina \$1.00.

LIETUVIŲ BELETRIS. TIKOS ANTOLOGIJA, II omas, redagavo Bernardas Bradžionis ir Benys Babauskas, 700 puslapių, kaina \$10. Knygoje yra 61 rašytojų kūrybos pavyzdžiai.

Lietuvos konstitucinės teisės klausimais, parašė Kostantinas Rackauskas, 178 psl., kaina \$2.

PIGI, BET VERTINGA DOVANA

Tai H. Tautvaišienės išgyvenimų vergų stovykloje Sibire aprašymas anglų kalba "The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra", 112 psl., kaina \$1.75.

Lietuvių kalba ta knyga jau išparduota. Ji labai tinka dovanoti kitataučiams.

PIGIAUSIA IR GERIAUSIA DOVANA!

Dovanokite savo draugams ir bičiuliams metinę Keleivio prenumeratą. Jums atsisais tik \$5, o tas, kuriam ji bus dovanota, per metus kas savaitę gaudamas Keleivį, jus tikrai atsimins.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes, SUSIVIENIJIMAS uieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10.000.00.

SLA — jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudžios mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės: kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir idomų nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite idomų skaitytojų laiško skyrių, kuriame laukiam abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų išeivijos laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

BUVO \$4, DABAR TIK \$2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šitą 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar galite gauti už \$2, iki šiol ji kainavo \$4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijos, jos spaudą, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Kitos tokios knygos neturime.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

Pinigus siųskite:

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston, Mass. 02127

Svarbios knygos

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus Atsiminimai ir mintys, 1-ji dalis 362 psl., kaina \$2.00 antroji dalis 336 psl. su abiejų dalių vardynu, kaina \$5.00 Perkan. abi dalis kaina tik \$6.50 Prof. P. Pakarklio Kryžiuočių valstybės santvarkos bruožai, 176 psl., kaina \$2.00 Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teisynas, 31 psl., 50 cent. Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulės kryžiuočiams, 70 puslapių, kaina \$1.00 Cicagietės Ispūdišiai komunistų paverstoje Lietuvoj 35 puslapiai, kaina \$1.00 Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kietai virš. kaina seniau buvo \$6.00, o dabar tik \$2.00 Dan Kvi vičio Magiškuoju kilmis į Vilnių, 330 puslapių, labai idomūs 1962 metų kelionės į Lietuvą aprašymas su nepaprastais nuotraukais. Kaina \$3.00 Šitos knygos gaunamos Keleivio administracijos 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lįdau popierius ir taisau vėlia, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALFKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 2-4148
Benjamin Moore Dažai
Ponferris Sienoms
Stiklas Langams
Vienkelti reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
"Kiekviena namo dalis"

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis sena adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
321 County Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

Išrašykite KELEIVĮ savo draugam

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis!

Vietinės žinios

LITUANISTINĖ M-KLA PRADEŠ DARBA RUGSĖJO 13 DIENĄ

Bostono lituanistinės mokyklos naujieji mokslo metai prasideda rugsėjo 13 d. 9 val. ryto.

Smulkesnę tos dienos programą paskelbsime kitame Keleivio numery.

Išrinko atstovus į Amerikos Lietuvių Kongresą

So Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos rugpjūčio 21 d. susirinkime į Amerikos Lietuvių Kongresą Detroito atstovais išrinkti inž. A. Caplikas ir G. Karosas.

Jonas Dikinis atvyko į Bostono apylinkę

Iš Lietuvos atvyko Jonas Dikinis, prieš daugiau nei 40 metų JAV lietuvių kolonijas lankiusio ir to meto lietuvių linksminusio Dzimzdrimzi teatro buvusio narys. (Kiti jo nariai buvo Vanaigaitis, Alšauskas ir Dineika. Juos visus savo mašina po Ameriką vežiojo Feliksas Zaleckas). Šiuo metu jis svečiuojasi pas savo dukrą ir jos šeimą Saugus miestė.

Serga M. Michelsonienė

Sunegalavo Margareta Michelsonienė, visuomenininkė, Keleivio patikėtinių pirmininkė. Gydoši namie. Linkime jai greičiau pasveikti.

Aukos Balfui

Vietoj gėlių prie rugpjūčio 18 d. mirusio didelio vargstančių globėjos Petronėlės Svilienės karsto Balfui aukojo:

Po \$10: O. ir A. Anūriūnioniai, S. ir J. Gimbutai, V. Ivaška, D. ir L. Izbiškai, J. ir A. Lapšiai, J. Steponavičienė ir A. Vakauzienė.

Po \$5: F. ir V. Izbiškai, P. Jakutienė, A. ir L. Lendraičiai, A. ir J. Liutkoniai, J. ir A. Matjoskos, R. Petronienė ir A. ir K. Simėnai.

Po \$3: A. Andriūšienė, A. Juciūtė, A. Kubilienė ir O. ir A. Vilėniskiai ir E. ir J. Valiukonai.

Balfo skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams, kurie savo auką pagerbė vėlionę P. Svilienę, tiek daug nusipelnusią vargstančiųjų globėją, ir A. Lapšiui, aukų rinkimą organizavusiam.

Balfo valdyba

Mokytojai laimėjo

Bostono 5,000 mokytojų laimėjo atlyginimų priedą nuo \$500 iki \$1,200. Taip susitarė mokytojų unijos ir mokyklų tarybos atstovai, bet tą susitarimą dar turi patvirtinti unijos nariai rugsėjo 2 dieną.

Mokesčių mokėtojams tas mokytojų laimėjimas atsieis apie pusantro milijono dolerių.

Iš Graikijos grįžo

dr. V. Kaupas

Dr. Vladas Kaupas grįžo iš Graikijos, kur jis praleido 3 savaites atostogas. Iki šiol jis dirbo gydytojo darbą New Yorke, o dabar dirbs New Hampshire valstijos sveikatos viešosios apsaugos įstaigoje, eidamas ten apkrečiamųjų ligų skyriaus viršininko pareigas.

Ruošiasi pagerbti

S. Michelsoną ir V. Anestą

Lietuvių Darbininkų Dr-jos 21 kuopa stropiai rengiasi rudens banketui spalio 19 d. Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje.

Tas banketas rengiamas senosios kartos įžymiam visuomenininkui, ilgamečiui Keleivio redaktoriui Stasiui Michelsonui ir taip pat tos kartos uoliam įvairių organizacijų veikėjui, jau keletrius metus ligos kamuoja mam Vincui Anestai pagerbti.

Bilietus jau platina kuopos nariai. Ju galima gauti ir Keleivio administracijoje.

Lietuvių vardą garsins net Tennessee valstijoje

Spalio 16-18 d. Knoxville mieste, Tennessee valstijoje, bus JAV tarptautinė šventė, kurioje dalyvaus 40 tautų. Lietuviams ten atstovaus O. Ivaškiens vadovaujama

mas tautinių šokių sambūris.

Kelionė į tą šventę labai tolima, todėl brangi, o sambūrio kasa tuščia. Jai papildyti sambūris rugsėjo 28 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje rengia įdomų vakarą. Reikia tikėtis, kad jį atsilankys gausus bostoniečių būrys ir tuo būdu parems kilnias sambūrio pašalpas gražiai garsinti lietuvių vardą kitataučių tarpe.

Valeikų aukstinė sukaktis

Rugpjūčio 31 d. Medforde gyvenantieji Paulina ir Antanas Valeikos minėjo savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Ta proga į jų namus susirinko jų pasveikinti giminių ir draugų būrys. Vaisės surengė sukaktuvinių sūnus Alvinas ir marti Birutė su šeima. Puotai vadovavo Valeikų giminaitis Vytautas Jackūnas.

Prieš pradėdant vaišintis taip pat Valeikų giminaitis

kun. A. Janiūnas sukalbėjo maldele, po jos visi sudainavo sukaktuvinių dainų.

Zinoma, buvo ir kalbų. Pirmas sveikino kun. A. Janiūnas. P. Brazaitis pabrėžė Valeikų darbštumą, kviesdamas pasišalgti, kaip viskas gražiai sutvarkyta. Dar kalbėjo Ambrozaitienė iš Arlingtono, prisimindama praeitus laikus, ir K. Marcelionis.

Visų nuotaika buvo gera, visiems malonu buvo kuo ilgiau pabuvoti su sukaktuvinių tokią retą jiems dieną.

Valeikos užaugino vieną sūnų Alviną, kuris vedė cambridgietę Birutę Kvietkauskaitę. Jie augina nemažą šeimą. Vyresnioji jų dukterė jau lankys aukštąją mokyklą.

Kun. A. Janiūnas, matyti, yra uolus fotografas, — jis ir šias sukaktuves įamžino gausiose nuotraukose.

Dalyvis

Parduoda

Parduodamas labai gerame stovy vienos šeimos 9 kambarių namas su garažu Savin Hill rajone, Dorchester. Didelis sklypas, arti mokyklos ir geras susisiekimas.

Saukti berkuriu laiku telefonu 282-6512.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS
siūnia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ
ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir
garantuotas

Atidaryta darbo dienomis
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
o šeštadieniais
nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

331 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičiaitis

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

dabar
už visus indelius
moka **5 1/4 %**

Nuo įdėjimo dienos — Be įspėjimo iš anksto — Kas mėnuo yra priskaitomi
nuosimčiai — Pilnas draudimas

Bankas veikia 105-ąsias metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalima ir adv. J. Grigalius. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš \$132,000,000

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO
ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikvies. ti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lektuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigų ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skryties, lietaus, meztininių, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus be papildomo mokesčio siųskite savo giminiams tik per

Podarogifts Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9-5
Ketvirtadieniais 9-7
Šeštadieniais 8-12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

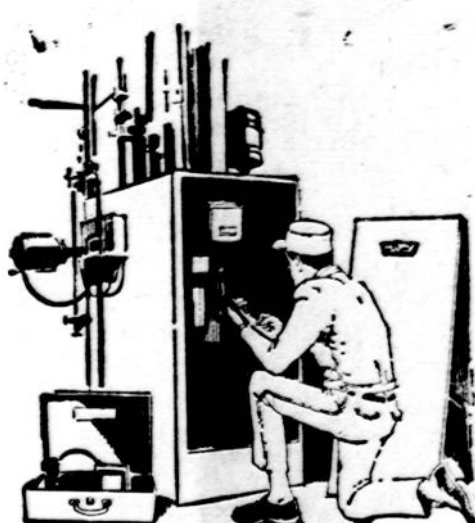
641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

Tai veltui

Mums ištyrus jūsų alyva šildymo
įrengimą dabar, gali jums sutaupyti
pinigų per visą žiemą!

Mūsų veltui atliktas jūsų šildymo alyva sistemos ištyrimas gali pasakyti, kas reikalinga, kad ji žiemą veiktų taupiai ir efektingai. Gal reikia išvalyti, pritaikyti ar mažas dalis pakeisti? O gal norėsite jūsų burnerį pagerinti Texaco's Flame Boosteriu, nauju moksliniu liepsnai kontroliuoti prietaisu, kuris burnerio veiksmingumą gali padidinti iki 42%. Mes rūpestingai atliekame tą darbą. Tuoj mus pašaukite.

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street
Dorchester, Mass. 02124.
24 valandų patarnavimas
GE 6 1204

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveikia greitai ir tvarkingai.

Cia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinių gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigų ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigų, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesi gimines čia pas save į svečius ar nuolatiniams apgyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę patikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Knyga yra geriausias žmogaus draugas